

POŽEŠKO-SLAVONSKI SLUŽBENI GLASNIK

List izlazi prema potrebi

ISSN 1845-9013

SADRŽAJ

Stranice:

AKTI ŽUPANA

1. Odluka o povjeravanju izrade V. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Pleternice	3
2. Odluka o provedbi mjera suzbijanja štetnika	3
3. Odluka o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020. godine	4
4. Odluka o visini dnevnice za službeno putovanje u zemlji, te visini ostalih naknada dužnosnika Požeško-slavonske županije u svezi s obnašanjem dužnosti	5
5. Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o korištenju službenih automobila i mobitela	5
6. Odluka o početku postupka vrednovanja Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020. godine	6
7. Program javnozdravstvenih mjera u zaštiti zdravlja pučanstva Požeško-slavonske županije u 2016. godini	9
8. Program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području Požeško-slavonske županije za 2016. godinu – suzbijanje patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti	16
9. Zaključak- o pristupanju izradi Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020.godine	37

Broj 2 · Požega, 11. veljače 2016. godine

Stranice:

10. DODATAK III Kolektivnom ugovoru za zaposlene u javnoj ustanovi Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije od 19. prosinca 2013. godine	39
11. DODATAK IV Kolektivnom ugovoru za zaposlene u Upravnim tijelima Požeško-slavonske županije od 30. travnja 2013. godine	39
12. DODATAK IV Kolektivnom ugovoru za zaposlene u Turističkoj zajednici Požeško-slavonske županije od 30. travnja 2013. godine	40
13. DODATAK IV kolektivnom ugovoru za zaposlene u Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim područjem Požeško – slavonske županije od 30. travnja 2013. godine	40
14. DODATAK IV Kolektivnom ugovoru za zaposlene u Regionalnoj razvojnoj agenciji Požeško-slavonske županije – Panora od 30. travnja 2013. godine	41

AKTIVJEĆA NACIONALNIH MANJINA

1. Statut vijeća talijanske nacionalne manjine	42
2. Statut vijeća češke nacionalne manjine	45

AKTI ŽUPANA

Na temelju članka 27. stavak 2. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 153/13 – u daljnjem tekstu: Zakon) i članka 41. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik, br. 1/13), Župan Požeško-slavonske županije, donosi

ODLUKU**o povjeravanju izrade V. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Pleternice****I.**

Ovom Odlukom Zavodu za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije povjeravaju se poslovi izrade V. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Pleternice.

II.

Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije obavljat će poslove izrade V. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Pleternice, sukladno Odluci o izradi III. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Pleternice (Službeno glasilo Grada Pleternice br. 5/15 od rujna 2015. godine), Odluci o izmjeni i dopuni Odluke o izradi III. Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Pleternice (Službeno glasilo Grada Pleternice br. 07/15. od 1. prosinca godine) te pročišćenog teksta Odluke o izradi V. Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Pleternice (Službeno glasilo Grada Pleternice br. 08/15 od 21. prosinca 2015. godine).

III.

Međusobna prava i obveze između Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije i Grada Pleternice u svezi izrade V. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Pleternice utvrdit će se posebnim Ugovorom.

Ovlašćuje se ravnatelj Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije za potpisivanje Ugovora iz stavka 1. ovog članka.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

KLASA:350-01/16-01/01

UR.BROJ:2177/1-01-16-2

Požega, 11. veljače 2016. godine

ŽUPAN**Alojz Tomašević, dipl.oec., v.r.**

Na temelju članka 4. st. 1. i članka 5. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“ br. 79/07, 113/08, 43/09) i članka 41. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13), a u svezi s točkom VI. podtočkom 2. Programa mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku („Narodne novine“ br. 128/11), Župan dana 29. siječnja 2016. godine donosi

ODLUKU**o provedbi mjera suzbijanja štetnika****I.**

Usvaja se Program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području Požeško-slavonske županije za 2016. godinu- suzbijanje patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti, a isti je prilog ove Odluke.

Program mjera sastoji se od dva dijela. Prvi dio obuhvaća Preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, a drugi dio se odnosi na Suzbijanje štetnika od javnozdravstvene važnosti na području Požeško-slavonske županije (Program suzbijanja komaraca).

II.

Općine i gradovi na području Požeško-slavonske županije dužni su sukladno članku 5. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“ br. 79/07, 113/08, 43/09), na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije, donijeti godišnji program mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti za područje svoje nadležnosti.

III.

Općine i gradovi u obvezi su donijeti i

svoje Odluke o provedbi mjera suzbijanja štetnika kao mogućih prijenosnika zaraznih bolesti za područje svoje nadležnosti, sukladno točki VI podtočki 1. Programa mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku ("Narodne novine" br. 128/11), te omogućiti provođenje obveznih mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao posebnih mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti sukladno važećim zakonskim odredbama, odnosno točkama II. i VI. navedenog Programa.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Požeško-slavonskom službenom glasniku".

KLASA:500-01/16-01/32
URBROJ:2177/1-01-16-3
Požega, 29. siječnja 2016.

ŽUPAN:

Alojz Tomašević, dipl.oec., v.r.

Na temelju članka 14. stavak 2. Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja ("Narodne novine" broj 121/15, u daljem tekstu Pravilnik) i članka 41. Statuta Požeško-slavonske („Požeško-slavonski službeni glasnik" br. 1/13.), Župan Požeško-slavonske županije dana 10. veljače 2016. godine donosi

ODLUKU

o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020. godine

Članak 1.

U Upravljačku skupinu za provedbu vrednovanja Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020. godine, kao koordinirajuće tijelo, imenuju se sljedeći članovi:

- Ferdinand Troha, zamjenik župana Požeško-slavonske županije
- Željko Jakopović, zamjenik župana Požeško-slavonske županije

- Senka Horvat, direktorica Regionalne razvojne agencije Požeško-slavonske županije-PANORA d.o.o.
- Branka Kuba, pročelnica Upravnog odjela za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško-slavonske županije
- Damir Jakoubek, Upravni odjel za proračun i financije Požeško-slavonske županije
- Željko Obradović, tajnik županijske skupštine Požeško-slavonske županije

Članak 2.

Najvažniji zadaci upravljačke skupine su: usmjeravanje aktivnosti vrednovanja, nadziranje svih ključnih koraka tijekom cijelog procesa kako bi se osigurala uspješna realizacija vrednovanja, osiguravanje usklađenosti politike, pružanje stručnog doprinosa tijekom vrednovanja, omogućavanje dostupnosti potrebnih informacija, jamčenje nepristranosti i korisnosti vrednovanja, pružanje stalne kontrole kvalitete, poticanje i udruživanje znanja.

Članak 3.

Planski dokument, Županijska razvojna strategija za razdoblje 2016.-2020. godine, vrednuje se kroz tri faze, prema Planu vrednovanja planskog dokumenta koji je sastavni dio ove Odluke, a u svemu sukladno odredbama Pravilnika:

- vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje)
- vrednovanje tijekom provedbe
- vrednovanje nakon provedbe.

Članak 4.

Izvršitelji vrednovanja planskog dokumenta navedeni su u Planu vrednovanja za svaku fazu posebno.

Članak 5.

Ova Odluka bit će objavljena u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

KLASA: 022-01/16-01/02
UR.BROJ: 2177/1-01-16-5
Požega, 10.02.2016.

ŽUPAN:

Alojz Tomašević, dipl.oec., v.r.

Na temelju članka 41. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 1/13) i članka 9. stavak 1., a u svezi s

člankom 3. stavak 1. Odluke o izvršavanju Proračuna Požeško-slavonske županije za 2015. godinu („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 7/14), župan Požeško-slavonske županije donosi

ODLUKU

o visini dnevnice za službeno putovanje u zemlji, te visini ostalih naknada dužnosnika Požeško-slavonske županije u svezi s obnašanjem dužnosti

Članak 1.

Ovom Odlukom određuje se visina dnevnice za službeno putovanje u zemlji i visina naknada koje se prema propisima mogu isplaćivati dužnosnicima, a vezani su uz obnašanje dužnosti.

Članak 2.

Dnevnicu za službeno putovanje u zemlji iznosi 170,00 kuna.

Troškovi nastali u svezi sa službenim putovanjem (cestarina, parking karta, noćenje), prema priloženom računu, priznaju se u punom iznosu.

Za službena putovanja u inozemstvu dnevnicu se isplaćuje u visini propisanoj Odlukom o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna.

Za vrijeme provedeno na službenom putovanju od 12 do 24 sata dužnosniku pripada iznos od jedne dnevnice.

Za vrijeme provedeno na službenom putovanju od 8 do 12 sati dužnosniku pripada iznos od ½ dnevnice.

Članak 3.

Dnevnice za službena putovanja u zemlji i inozemstvu, te ostale naknade i materijalni troškovi iz ove Odluke obračunavaju se sukladno Pravilniku o porezu na dohodak.

Članak 4.

Naknada troškova za korištenje privatnog automobila u službene svrhe iznosi 2,00 kune po prijeđenom kilometru.

Odluku o korištenju privatnog automobila u službene svrhe donosi župan.

Članak 5.

Za vrijeme rada izvan sjedišta rada i izvan mjesta njegova stalnog boravka, dužnosnik ima

pravo na terenski dodatak u visini koja mu pokriva povećane troškove života zbog boravka na terenu.

Terenski dodatak iznosi 170,00 kuna i isključuje pravo na dnevnicu.

Članak 6.

Dužnosnik ima pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“, a primjenjuje se od 1. 10. 2015. godine.

KLASA: 080-01/15-01/2
URBROJ: 2177/1-01-15-1
Požega, 6. listopada 2015.

ŽUPAN:

Alojz Tomašević, dipl. oec.,v.r.

Na temelju članka 41. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 1/13), župan Požeško-slavonske županije donosi

ODLUKU

o izmjenama i dopunama Odluke o korištenju službenih automobila i mobitela

Članak 1.

U Odluci o korištenju službenih automobila i mobitela („Požeško-slavonski službeni glasnik br. 6/06) naziv Odluke mijenja se i glasi: „Odluka o korištenju službenih automobila, mobilnih telefona i poslovnih kreditnih kartica“.

Članak 2.

U glavi II. članak 5. mijenja se i glasi: „Pravo na korištenje mobitela imaju dužnosnici, te službenici i namještenici, u visini mjesečnog iznosa troškova kako slijedi:

1. župan – bez ograničenja
2. zamjenici župana – do 300 kn i pripadajuća mjesečna naknada
3. ostali korisnici (tajnik, pročelnici i službenici i namještenici) do 200 kn i pripadajuća mjesečna naknada

Mobitele mogu koristiti službenici i namještenici kada to zahtijevaju potrebe službe, uz posebno odobrenje župana ili osobe po njegovom ovlaštenju.

Troškove iznad iznosa iz stavka 1. ovog članka podmiruje korisnik, pri obračunu prve sljedeće plaće nakon dostave mjesečnog računa.

Članak 3.

Iza članka 5. dodaje se novi članak 6. i glasi:

„Poslovnu kreditnu karticu koristit će župan.

Poslovne kreditne kartice mogu koristiti i dužnosnici, te pročelnici i tajnik kada za to dobiju pisano odobrenje župana.

Poslovne kreditne kartice mogu se koristiti za plaćanje svih troškova vezanih za poslovanje Županije.

Dosadašnji članci 6. i 7. postaje članci 7. i 8.

Članak 4.

U članku 8. umjesto riječi („Požeško-slavonski službeni glasnik“ 2/02), treba stajati („Požeško-slavonski službeni glasnik“ 1/02).

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

KLASA: 022-01/15-01/44

URBROJ: 2177/1-01-15-1

Požega, 6. listopada 2015.

ŽUPAN:

Alojz Tomašević, dipl. oec.,v.r.

Na temelju članka 10. stavka 3. Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja („Narodne novine“ broj 121/15) i članka 41. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 1/13) Župan Požeško-slavonske županije, 9. veljače 2016. godine, donosi

ODLUKU

o početku postupka vrednovanja Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020. godine

Članak 1.

Ovom odlukom pokreće se postupak vrednovanja Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020. godine (u daljem tekstu: Strategija).

Članak 2.

Postupak vrednovanja Strategije provest će se sukladno odredbama Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja („Narodne novine“ broj 121/15).

Članak 3.

Za strategiju će se provesti sljedeće vrste vrednovanja:

- vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje)
- vrednovanje tijekom provedbe
- vrednovanje nakon provedbe

Članak 4.

Tijek postupka vrednovanja Strategije utvrđen je Planom vrednovanja Strategije razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020. godine, koji se nalazi u prilogu (DODATAK 1) i čini sastavni dio ove Odluke.

Članak 5.

Ova Odluka objavit će se u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

KLASA: 022-01/16-01/02

UR.BROJ: 2177/1-01-16-03

Požega, 10.02.2016.

ŽUPAN:

Alojz Tomašević, dipl. oec.,v.r.

DODATAK 1:

Plan vrednovanja Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020.

Svrha izrade plana vrednovanja je unaprijediti kvalitetu vrednovanja planskog dokumenta koja će se realizirati tijekom programskog razdoblja.

Postupak vrednovanja Strategije provest će se sukladno odredbama Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja („Narodne novine“ broj 121/15, u daljem tekstu: Pravilnik).

1. Popis vrednovanja koja će se provesti

Planski dokumenti podliježu postupku vrednovanja tijekom izrade, tijekom provedbe i nakon provedbe te se razlikuju sljedeće vrste vrednovanja:

- vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje)
- vrednovanje tijekom provedbe
- vrednovanje nakon provedbe

2. Sadržaj i svrhovitost vrednovanja

- vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje)

Vrednovanje tijekom izrade je usmjereno prvenstveno na analizu snaga, slabosti i razvojnog potencijala te pruža relevantnim dionicima prethodnu prosudbu o tome jesu li razvojna pitanja ispravno utvrđena, jesu li predložena strategija i ciljevi relevantni, je li vidljiva koherentnost u odnosu na nadređene politike i smjernice, jesu li očekivani učinci realni i sl. Ovo vrednovanje se naziva i ex-ante vrednovanje.

- vrednovanje tijekom provedbe

Vrednovanje tijekom provedbe je prilagodljivo te nositelji provedbe planskog dokumenta mogu samostalno odlučivati što će se vrednovati i kada. Vrednovanje na taj način postaje upravljački alat kojim se pomaže izvedba planskih dokumenata. Vrednovanje tijekom provedbe pomaže donositeljima odluka da tijekom provedbe utvrde nedostatke u provedbi planskog dokumenta, i slijedom toga poduzmu potrebne korake ukoliko su potrebne njegove izmjene. Ovim se vrednovanjem provjerava ide li razvoj u željenom smjeru, da li su se polazni parametri promijenili, treba li napraviti prilagodbe te se ujedno provjerava efikasnost i efektivnost korištenja resursa. Ovo vrednovanje se naziva i među (interim)-vrednovanje.

- vrednovanje nakon provedbe

Vrednovanje se provodi po završetku provedbe planskog dokumenta. Vrednovanje nakon provedbe sažeto ponavlja i ocjenjuje cjelokupni utjecaj/činak planskog dokumenta odnosno njegovu djelotvornost i učinkovitost. Ovo vrednovanje naziva se ex-post vrednovanje.

3. Vremenski raspored vrednovanja

- vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje)

Vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje) se provodi tijekom izrade planskog dokumenta. Vrednovanje tijekom izrade pomaže kako bi se osiguralo da je planski dokument u što većoj mjeri relevantan i koherentan, a zaključci ovog vrednovanja integriraju se u planski dokument tijekom izrade.

Planira se da će ovo vrednovanje trajati do usvajanja planskog dokumenta što uključuje razdoblje od donošenja odluke o početku izrade Županijske razvojne strategije do njenog usvajanja od strane županijske skupštine (planirano tijekom 2016. godine).

Vrednovanje će se provesti u tri faze:

- 1) analiza/ocjena stanja
- 2) konačna analiza/ocjena stanja i SWOT analiza
- 3) dorađena SWOT analiza, vizija, ciljevi, prioriteta i mjere, strateški okvir, akcijski plan i komunikacijska strategija

Izvještaj o prethodnom vrednovanju (Dodatak 3) sastavni je dio Županijske razvojne strategije. Ovo vrednovanje izvršit će vanjski izvršitelj vrednovanja (evaluatora) prema svom vremenskom hodogramu, ali unutar 2016. godine.

- vrednovanje tijekom provedbe

Vrednovanje tijekom provedbe provodi se tijekom provedbe planskog dokumenta u vidu godišnjih izvješća. Nositelji provedbe planskog dokumenta naknadno će samostalno odlučiti što će se vrednovati i kada. Ovo vrednovanje izvršit će vanjski izvršitelj vrednovanja (evaluatora) prema svom vremenskom hodogramu, ali unutar vremenskog perioda od 2016.-2020.godine. Ukoliko nositelj provedbe planskog dokumenta (Strategije) do ove vrste vrednovanja bude ustrojen sukladno odredbama članka 11. stavak 3. Pravilnika, tada nositelj provedbe može vrednovanje provesti vlastitim kapacitetima.

- vrednovanje nakon provedbe

Provodi se nakon provedbe planskog dokumenta. Ono sažeto ponavlja i ocjenjuje cjelokupni utjecaj/činak planskog dokumenta

odnosno njegovu djelotvornost i učinkovitost. Ovo vrednovanje napraviti će sam nositelj provedbe planskog dokumenta nakon 2020. godine.

Ovo vrednovanje izvršiti će vanjski izvršitelj vrednovanja (evaluatora) prema svom vremenskom hodogramu, poslije vremenskog perioda provedbe planskog dokumenta, tj. u prvom kvartalu 2021. godine. Ukoliko nositelj provedbe planskog dokumenta (Strategije) do ove vrste vrednovanja bude ustrojen sukladno odredbama članka 11. stavak 3. Pravilnika, tada nositelj provedbe može vrednovanje provesti vlastitim kapacitetima

4. Metode koje će se koristiti za pojedina vrednovanja i podatke koji će se tražiti

Izvršitelji vrednovanja predlažu kombinaciju metoda i alata pomoću kojih će odgovoriti na ključna evaluacijska pitanja.

Odabir metoda i alata ovisi o vrsti intervencije te vrsti vrednovanja.

Vrednovanje u jednakoj mjeri uključuje i kvantitativne i kvalitativne podatke, postojeće i one koje će izvršitelji vrednovanja prikupiti tijekom provedbe vrednovanja.

Predlaže se korištenje metodologije opisane kroz sljedeće četiri faze:

1. Utvrđivanje ciljanih vrijednosti – pokazatelji (indikator) definirani u Strategiji.
2. Prikupljanje podataka o polaznim vrijednostima promatranih faktora i završnih vrijednosti nakon intervencije.
3. Procjenjivanje utjecaja provedenih mjera i aktivnosti iz Strategije na promjene te utjecaja drugih faktora ili procesa koji nisu u izravnoj vezi s provedbom Strategije.
4. Donošenje zaključaka o konačnom utjecaju Strategije na utvrđenu promjenu.

Prilikom vrednovanja izvršitelj vrednovanja napose se mora pridržavati sljedećih kriterija:

- a) osnovnih
 - usklađenost (koherentnost)
 - djelotvornost (efektivnost)
 - važnost (relevantnost)
- b) dodatnih
 - usklađenost (koherentnost)
 - djelotvornost (efektivnost)
 - važnost (relevantnost)

- prihvatljivost
- dosljednost (konzistentnost)
- komplementarnost
- održivost
- jednakost
- učinkovitost (efikasnost)

5. Dostupnost odnosno način prikupljanja podataka potrebnih za određena vrednovanja

Zavisno od načina vrednovanja ovisit će i način prikupljanja podataka:

- vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje)

Podaci za ovo vrednovanje većim dijelom nalaze se u Smjernicama za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe izdanih od Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Verzija 1.0 od rujana 2015. godine, DODATAK 2 i DODATAK 3., te relevantnih nacionalnih i lokalnih institucija.

- vrednovanje tijekom provedbe
- vrednovanje nakon provedbe

Prikupljanje podataka temeljem utvrđenih pokazatelja iz Strategije za svaki od pokazatelja definirani su kroz različite podatke i informacije koje je potrebno prikupiti te su utvrđeni i izvori tih informacija na županijskoj, državnoj i EU razini.

Za ova dva vrednovanja nositelj vrednovanja ili izvršitelj vrednovanja mora osigurati dostupne ljudske, financijske i vremenske resurse sukladno vremenskom rasporedu vrednovanja. Podaci će se prikupljeni upitnicima poslanih relevantnim dionicima u Strategiji, uspoređivati dostupni podaci u izvorima pokazatelja navedenim u svakoj mjeri Strategije.

6. Okvirni proračun za provedbu plana vrednovanja

Vanjski izvršitelj vrednovanja (evaluatora) odabrat će se pojedinačno putem javnog natječaja za svaku vrstu vrednovanja. Predviđa se da iznos sredstava za vrednovanje ne premašuje sredstava predviđena u sustavu bagatelne nabave za jednu kalendarsku godinu. Sredstva se moraju osigurati

u proračunu nositelja odnosno provedbe planskog dokumenta, Strategije, a u skladu sa vremenskim okvirom provođenja vrednovanja.

Na temelju članka 9. i 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 150/08., 71/10., 139/10., 22/11., 84/11., 12/12., 35/12.- Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/12., 82/13., 159/13., 22/14.- Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 154/14) i članka 41. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/13), župan Požeško-slavonske županije dana 29. siječnja 2016. godine donio je

PROGRAM

javnozdravstvenih mjera u zaštiti zdravlja pučanstva Požeško-slavonske županije u 2016. godini

I.

U cilju osiguranja primarne zdravstvene zaštite i jedinstvenog provođenja mjera i javnih potreba u zaštiti zdravlja i obavljanja epidemiološke, zdravstveno-statističke, socijalno-medicinske djelatnosti, preventivno-odgojnih mjera zdravstvene zaštite školske djece i studenata, prevencije ovisnosti, kao i mjera zaštite čovjekove okoline na području Požeško-slavonske županije u 2016. godini provesti će se slijedeće javnozdravstvene mjere:

- Zdravstvene mjere sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti i epidemijskih pojava kao i nadzora nad epidemiološkom situacijom i postupcima dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije od interesa za Županiju,
- Sudjelovanje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti uključujući bolesti ovisnosti,
- Zdravstvene mjere zaštite čovjekova okoliša na području županije,
- Preventivno odgojne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama te Veleučilištu,
- Uloga mikrobiološkog laboratorija u zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti,
- Javnozdravstvene i zdravstveno-statističke mjere i
- Zdravstvene mjere prevencije ovisnosti i mjere zaštite mentalnog zdravlja.

Javnozdravstvene mjere u zaštiti zdravlja pučanstva, Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije provesti će kroz slijedeće

djelatnosti:

- higijensko-epidemiološku zdravstvenu zaštitu
- preventivno-odgojne mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata
- javno zdravstvenu zaštitu
- zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnika
- medicinsku mikrobiologiju s parazitologijom.

1. SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Provodi : Služba za epidemiologiju
Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije

U cilju osiguranja primarne zdravstvene zaštite i jedinstvenog provođenja mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i epidemijskih pojava kao i nadzora nad epidemiološkom situacijom, Služba za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Požeško – slavonske županije na temelju čl. 9. i čl. 101. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 150/08) i čl. 12. i čl. 13. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine 79/07, 113/08,43/09), provodit će aktivnosti:

1. Kontinuirano epidemiološko praćenje

Analiza epidemiološke situacije (prikupljanje podataka i obrada prijava zaraznih bolesti koje izazivaju epidemije u pučanstvu i po zakonu se obavezno prijavljuju) i izrada redovnih mjesečnih i godišnjih izvješća.

Sredstva osigurava: HZZO

2. Predlaganje, a po potrebi i provođenje protuepidemijskih mjera pri pojavi zarazne bolesti ili epidemije zarazne bolesti što uključuje:

a) Epidemiološki terenski izvid, epidemiološko ispitivanje (anketiranje), prikupljanje uzoraka krvi, stolice i drugih bioloških materijala, te zdravstveni nadzor nad kontaktima i kliconošama.

b) Obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija obavlja se u cilju brzog i učinkovitog zaustavljanja širenja zaraznih bolesti kao sigurnosna i obvezna mjera.

c) Obrada i analiza prikupljenih podataka

d) Obrada i analiza prikupljenih uzoraka

e) Organiziranje, provođenje i nadzor nad suzbijanjem epidemije

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija i HZZO

3. Preventivne epidemiološke aktivnosti

- a) Pregled osoba koje podliježu periodičnim zdravstvenim pregledima (kliconoše),
- b) Planiranje, stručni nadzor i/ili pomoć pri provedbi obaveznog cijepljenja prema Programu propisanom od Ministarstva zdravlja, te evaluacija provedene imunizacije i podnošenje zbirnih izvješća Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo,
- c) Provedbe specifičnih cijepljenja izvan okvira Programa obaveznog cijepljenja pojedinačno ili masovno (cijepljenje protiv B hepatitisa Zakonom propisanih grupa pučanstva, cijepljenje protiv gripe, krpeljinog meningoencefalitisa, trbušnog tifusa i sl.),
- d) Priprema putnika za inozemstvo (pregled, cijepljenje, kemoprofilaksa, naputak o čuvanju zdravlja), te zdravstveni nadzor po povratku (na malariju, koleru i/ili druge bolesti),
- e) Zaštita pučanstva od bjesnoće (anamneza i pregled kod osoba u kontaktu ili ozlijeđenih od bijesnih ili na bjesnoću sumnjivih životinja, cijepljenje, suradnja s nadležnim veterinarskim službama i HZZO-om) i kontinuirano pružanje zdravstvene zaštite putem rada antirabične ambulante.

Sredstva osigurava : HZZO i Korisnici

4. Nadzor, suradnja i pomoć pri sprečavanju i suzbijanju intrahospitalnih infekcija prema posebnom programu

Suradnja i konzilijarna pomoć u Komisijama za kontrolu bolničkih infekcija kako propisuje Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (Narodne novine 85/12), a koje obuhvaćaju analizu stanja i prijedlog mjera s obzirom na nalaze patogenih i uvjetno patogenih mikroorganizama, indikatora infekta na osjetljivim bolničkim odjelima, prikupljanje podataka i davanje uputa o ispravnosti i racionalnosti korištenja dezinficijensa i uređaja za sterilizaciju.

Sredstva osigurava: HZZO i Korisnici

5. Vođenje specifičnih kartoteka – registara

- a) Kartoteka kliconoša (trbušni tifus) i ostale salmoneloze,
- b) Kartoteka nositelja HbsAg (HbeAg),
- c) Kartoteka nositelja HIV virusa .

Sredstva osigurava: HZZO

6. Plan i program preventivnih DDD – e mjera na području Požeško – slavonske županije

Mjere DDD-a provode zdravstvene i druge

pravne osobe koje imaju odobrenje Ministarstva zdravlja temeljem Pravilnika o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (Narodne novine 35/07) i Pravilnik o uvjetima koje moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost DDD-a kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (Narodne novine 35/07). Nadzor nad ovim mjerama vrši Zavod sukladno odredbi čl.101 . Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

- a) Trajna edukacija za izvoditelje obvezatnih DDD – e mjera i osoba u nadzoru te izrada plana i programa preventivnih DDD-e mjera,
- b) Izrada programa provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Požeško – slavonske županije.

c) Izrada baza podataka o ekološkim nišama i infestiranim objektima (monitoring komaraca i infestacija glodavaca). Podaci za ažuriranje baze podataka se dobivaju sustavnim monitoringom i determinacijom vrsta, procjenama infestacije iz anketa koje se popunjavaju na terenu tijekom provedbe mjera, lociranjem žarišta zbog dojava građana i poziva za provedbu mjera, sustavnim prikupljanjem i analizom podataka itd.

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija , Gradovi , Općine i Korisnici

7. Unapređenje zdravstvene kulture i zdravstvenog odgoja

- a) Nadzor, edukacija djelatnika u proizvodnji i prometu živežnih namirnica, te određenih populacijskih grupa.

Sredstva osiguravaju: Korisnici

8. Polikliničko – konzilijarna epidemiološka aktivnost

- a) Konzultativni ili kontrolni specijalistički pregled,
- b) Epidemiološka ekspertiza, te razni oblici planiranja i evaluacije podataka u zdravstvenoj djelatnosti glede aktualnih epidemioloških problema,
- c) Pregled mjera sanacije,
- d) Provođenje mjera zaštite od svih zaraznih bolesti uključivo i zdravstveni odgoj.

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija i HZZO

9. Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti u izvanrednim prilikama

Organiziranje epidemiološke službe za hitni terenski rad u izvanrednim stanjima

(rat, prirodne nepogode, terorizam i sl.)

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija

10. Ostali poslovi i zadaci

Stručna konzultativna i savjetodavna uloga u odnosu na županijske vlasti u organizaciji i provedbi mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, te davanje procjena epidemiološke situacije na području Županije.

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija

2. MJERE ZAŠTITE ČOVJEKOVE OKOLINE

Provodi: Služba za zdravstvenu ekologiju
Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije

Program aktivnosti je rađen temeljem Zakona o hrani („Narodne novine“ br. 81/13.), Zakona o vodi za ljudsku potrošnju („Narodne novine“ br. 56/13,64/15), Pravilnika o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju („Narodne novine“ br. 125/13, 143/13,128/15) te Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“ br. 79/07, 113/08, 43/09).

1. *Monitoring vode za ljudsku potrošnju: redovni monitoring 97 uzoraka godišnje i revizijski monitoring 24 uzoraka godišnje.*

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija

2. *Kontrola zdravstvene ispravnosti vode za kupanje i rekreaciju, cca 4 uzorka (Sistemske analize).*

Sredstva osigurava Požeško-slavonska županija

3. *Kontrola zdravstvene ispravnosti namirnica u objektima koji posluju s hranom, cca 10 uzoraka*
Sredstva osigurava: Požeško –slavonska županija

4. *Kontrola mikrobiološke čistoće u objektima koji posluju s hranom, cca 50 briseva*

Sredstva osigurava: Požeško–slavonska županija

5. *Provođenje stručnih usluga edukacije i nadzora kod subjekata u poslovanju s hranom o ulozi HACCP – a u proizvodnji zdravstveno ispravne hrane kao i stalna edukacija zaposlenika Zavoda, nabavka literature i troškovi rada na*

terenu.

Sredstva osigurava: Požeško–slavonska županija

3. PLAN I PROGRAM SPECIFIČNIH I PREVENTIVNIH MJERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŠKOLSKE DJECE, MLADEŽI I REDOVITIH STUDENATA

Provodi: Služba za školsku medicinu
Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije

U cilju osiguravanja nesmetanog rasta i razvoja, te tjelesnog i psihičkog sazrijevanja mladih, Služba za školsku medicinu provodi mjere preventivne zdravstvene zaštite učenika u osnovnim i srednjim školama i redovitih studenata na Veleučilištu.

Program aktivnosti Službe za školsku medicinu:

1. Sistematski i ostali preventivni pregledi

a) Sistematski pregledi pri upisu u prvi razred osnovne škole, u petom i osmom razredu osnovne škole, te studenata na prvoj godini studija

b) Kontrolni pregledi obavljaju se nakon sistematskih pregleda prema medicinskoj indikaciji, pregledi u svrhu profesionalne orijentacije u osmom razredu osnovne škole, pregled na zahtjev (prije prijema u đački dom ili studentski dom, prije upisa u srednju, višu ili visoku školu, prije bavljenja sportom)

c) Kontrolni ciljani pregledi (screening), kojim se žele otkriti poremećaji vida, vida na boje u trećem, poremećaji sluha u sedmom i screening kralješnice u šestom razredu osnovne škole

Sredstva osigurava HZZO

2. Zdravstvena i tjelesna kultura

a) Pregled u svrhu utvrđivanja zdravstvenog stanja i sposobnosti za prilagođeni program tjelesne i zdravstvene kulture

b) Pregled prije početka bavljenja tjelesnom aktivnošću.

Sredstva osigurava HZZO

3. Mjere higijensko – epidemiološke zaštite

a) Cijepljenje i docjepljivanje (provodi se prema obaveznom godišnjem programu cijepljenja)

b) Sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (kontrolni pregledi prilikom pojave neke zarazne bolesti u školi i poduzimanje manjih

protuepidemijskih mjera)
Sredstva osigurava HZZO

4) *Zaštita i promicanje zdravog okoliša*

- a) Higijensko – sanitarna kontrola škole i učeničkog ili studentskog doma
 - b) Nadzor nad školskom kuhinjom i prehranom učenika
- Sredstva osigurava HZZO

5) *Savjetovanišni rad*

- a) Rad u savjetovaništu u svrhu pomoći u rješavanju temeljnih problema s kojima se susreću djeca, njihovi roditelji, staratelji i učitelji
 - b) Aktivna skrb o djeci i mladeži sa kroničnim poremećajima zdravlja, rizicima po zdravlje i smetnjama u psihofizičkom razvoju
 - c) Rad u komisijama za ocjenu psihofizičke sposobnosti djece prilikom upisa u prvi razred osnovne škole i tijekom školovanja
- Sredstva osigurava HZZO

6) *Zdravstveni odgoj i promicanje zdravlja*

- a) Higijena zubi i usne šupljine-prvi razred osnovne škole,
 - b) Skrivene kalorije-treći razred osnovne škole,
 - c) Psihičke i somatske promjene u pubertetu – peti razred osnovne škole
 - d) Fiziologija i higijena menstruacije – djevojčice petih razreda osnovnih škola
 - e) SPB – osmi razred osnovne škole,
 - f) Zaštita reproduktivnog zdravlja-drugi razred srednje škole.
- Sredstva osigurava HZZO

7) *Osnivanje i rad Savjetovaništa za mlade*

- a) Svrha rada Savjetovaništa je omogućiti adolescentima dostupno rješavanje problema mentalnog i reproduktivnog zdravlja i posebno pomoći studentima našeg Veleučilišta u prilagođavanju na nove uvjete života i rada. Osim savjetovanja, potrebno je raditi i specifične probire na zahtjev korisnika, škole ili obitelji.
- Sredstva osigurava HZZO

8) *Plan stručnog obrazovanja i usavršavanja*

- a) Dva puta godišnje sastanci voditelja Službe
 - b) Dva puta godišnje stručni sastanci Društva za školsku i sveučilišnu medicinu
 - c) Stručno usavršavanje (predavanja, simpoziji, kongresi...),
 - d) Specijalizacija iz školske medicine.
- Sredstva osigurava Zavod za javno zdravstvo Požeško – slavonske županije

4. ULOGA MIKROBIOLOŠKOG LABORATORIJA

Provodi : Služba za mikrobiologiju
Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije

Laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zarazne bolesti provodi se u svim slučajevima pojave ili sumnje na pojavu zarazne bolesti, epidemije ili opasnosti od epidemije.

Laboratorij kontinuirano vodi podatke o laboratorijskim ispitivanjima i daje obavijesti o dobivenim rezultatima:

- Podnosiocu zahtjeva laboratorijskog ispitivanja,
- Županijskom zavodu za javno zdravstvo,
- Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Mikrobiološki laboratorij je donio Program svojih aktivnosti za 2016. godinu. U radu mikrobiološkog laboratorija postoji nekoliko odvojenih radnih cjelina:

1) *Respiratorni uzorci*

- a) Otkrivanje Strptococcus grupe A – najčešći uzorak je bris grla,
 - b) Otkrivanje Staphylococcus aureus – najčešći uzorak je bris nosa,
 - c) Otkrivanje N. Meningitidis – najčešći uzorak je bris nazofaringsa,
 - d) Ostali bakterijski meningitisi – najčešći uzorak je bris nazofaringsa – S. Pneumoniae, H. Influenzae.
- Sredstva osigurava HZZO

2) *Urogenitalni uzorci*

- a) Otkrivanje N. Gonorrhoeae – najčešći uzorak je bris uretre,
 - b) Otkrivanje Chlamydiae trachomatis i ostalih uzročnika spolno prenosivih bolesti – bris cervixa i uretre,
 - c) Otkrivanje Trichomonas vaginalis – najčešći uzorak je urin.
- Sredstva osigurava HZZO

3) *Crijevne infekcije*

- a) Otkrivanje Salmonellae i Shigellae – najčešći uzorak je stolica,
- b) Otkrivanje Campilobacter jejuni iz stolice,
- c) Otkrivanje antigena Helycobacter pylori iz stolice,
- d) Otkrivanje Enterobius vermicularis , Entamoeba histolytica, Lamblia intestinalis – najčešći uzorak je stolica,

e) Otkrivanje virusnih crijevnih infekcija – najčešći uzorak je stolica.
Sredstva osigurava HZZO

4) *Uzorci putnika iz rizičnih krajeva*

a) Otkrivanje Malariae – najčešći uzorak je krv,
b) Otkrivanje V. Cholerae – najčešći uzorak je stolica.
Sredstva osigurava HZZO

5) *Uzorci u svrhu ispitivanja kliconoštva (sanitarne knjižice)*

a) Otkrivanje Salmonellae i Shigellae – najčešći uzorak je stolica,
b) Otkrivanje helmintoza – najčešći uzorak je stolica.
Plaća korisnik usluge

6) *Serološka ispitivanja*

a) Radi se CRP, AST, AST – A, RF, WAALER ROSE – najčešći uzorak je krv.
Sredstva osigurava HZZO

5. JAVNO ZDRAVSTVO

Provodi: Služba za javno zdravstvo,
Odjel za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti
Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije

JAVNOZDRAVSTVENA DJELATNOST

Služba za javno zdravstvo obavlja javnozdravstvenu djelatnost koja podrazumijeva promociju zdravlja, prevenciju i rano otkrivanje bolesti te zdravstvenu statistiku.

Cilj djelovanja službe je praćenje, analiza te zaštita i unapređenje zdravlja stanovništva.

1. *Promocija zdravlja, prevencija i rano otkrivanje bolesti, planiranje za zdravlje*

a) Zdravstveno prosvjećivanje i promicanje zdravlja prema javno – zdravstvenim prioritetima te usmjereno **prevenciji kroničnih masivnih bolesti** kroz sudjelovanje u **informiranju** posebnih skupina ili cjelokupnog stanovništva o sprečavanju nezdravog načina življenja, odnosno mjerama promicanja zdravlja. Kalendar zdravlja u 2016. godini **obilježavanje značajnijih datuma**, tjedana odnosno mjeseci

- Dan mimoza / borba protiv raka vrata maternice,
- Hrvatski dan bez dima,

- Svjetski dan voda,
- Svjetski dan zdravlja,
- Dan narcisa / borbe protiv raka dojke,
- Dan irisa/borbe protiv raka debelog crijeva,
- Svjetski dan nepušenja,
- Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droge,
- Tjedan borbe protiv tuberkuloze,
- Dan srca,
- Dan ružičaste vrpce/borba protiv raka dojke,
- Svjetski dan mentalnog zdravlja,
- Svjetski dan borbe protiv šećerne bolesti,
- Međunarodni dan borbe protiv KOPB,
- Movember/brkati studeni, mjesec muškog zdravlja,
- Mjesec borbe protiv ovisnosti.

b) *Prevenција kroničnih masovnih bolesti*

- Rad Škole nepušenja (sekundarna prevencija bolesti srca i krvnih žila te karcinoma) u svrhu pomoći pušačima koji žele prestati pušiti.
- Osnivanje, opremanje i rad Centra zdravlja s osnovnom svrhom pomoći pri smanjenju prekomjerne tjelesne težine, rane detekcije i sprečavanja pridruženih bolesti.

c) *Sudjelovanje u predlaganju i provođenju preventivnih programa uz evaluaciju istih*

- Sudjelovanje u uobličavanju javnozdravstvene politike
- Sudjelovanje u formiranju i dopunama županijskog strateškog Plana za zdravlje te dopunama Slike zdravlja,
- Socijalno-medicinska istraživanja za procjenu zdravlja i zdravstvenih potreba pučanstva, uobičajena i po posebnim programima,
- Predlaganje mjera i nositelja preventivnih zdravstvenih programa i aktivnosti temeljenih na dokazima, praćenje i evaluacija programa, a prema odabranim županijskim prioritetima u Planu za zdravlje Požeško – slavonske županije,
- Znanstvena istraživanja i suradnja s drugim ustanovama, udrugama.

d) *Provedba, praćenje i organizacija Nacionalnih programa ranog otkrivanja raka dojke, debelog crijeva i raka vrata maternice*

- Koordinacija svih sektora, pozivanje, naručivanje, unos i obrada podataka te izvještavanje.

Sredstva osigurava: Požeško-slavonska županija i HZZO

2) Zdravstvena statistika

a) Praćenje korištenje zdravstvenih kapaciteta i rada zdravstvenih službi

- Praćenje i analiza organizacije zdravstvene zaštite (raspored, struktura, dostupnost zdravstvenih ustanova i ordinacija),
- Izrada i praćenje pokazatelja kvalitete rada u primarnoj i specijalističkoj konzilijarnoj djelatnosti (kadrovska struktura, posjete i pregledi, pobol) te u stacionarnoj zdravstvenoj zaštiti (kadrovska struktura, godišnja zauzetost kreveta, dani bolničkog liječenja, prosječna duljina liječenja, iskorištenost krevetnih kapaciteta, gravitacija, pobol i smrtnost).

b) Prikupljanje kontrola i obrada podataka iz primarne, specijalističko – konzilijarne i stacionarne zdravstvene djelatnosti, te evaluacija rada zdravstvenih službi prema Zakonu o državnoj statistici (Narodne novine 52/94), Godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti i Programu statističkih aktivnosti RH.

c) Praćenje morbiditeta i mortaliteta uz ocjenu zdravstvenog stanja na svom području

- Praćenje i analiza prirodnog kretanja stanovništva,
- Praćenje i analiza zdravstvenog stanja stanovništva,
- Praćenje i analiza kretanja kroničnih nezaraznih bolesti – Županijski registar za rak i dr.
- Izrada zdravstvenih pokazatelja,
- Izrada specifičnih indikatora zdravstvenog stanja stanovništva.

d) Objedinjavanje svih pokazatelja i izrada Zdravstveno-statističkog ljetopisa

e) Izrada i administracija specijalnih računalnih aplikacija

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija i HZZO

PREVENCIJA, IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE BOLESTI OVISNOSTI I ZAŠTITA MENTALNOG ZDRAVLJA

Provodi: Odjel za zaštitu mentalnog zdravlja i
prevencija ovisnosti

Prema najnovijim podacima registra HZJZ-a naša županija i dalje spada među

županije sa srednje niskom stopom registrirane ovisnosti.

Mjere i stavke programa aktivnost u 2016.godini:

1. Savjetodavni i edukacijski rad s djelatnicima škola za ŠPP (školski preventivni program).

Redoviti i interventni rad s djelatnicima škola u županiji u svezi s problematikom eksperimentiranja i zlouporabe sredstava ovisnosti, uključuje predavanja.

Sredstva osigurava Požeško –slavonska županija (financiranje troškova goriva i telefona te troškova pripreme, tiska i distribucije materijala)

2. Organizacija i sudjelovanje u trajnoj edukaciji nevladinih udruga i organizacija

Suradnja i edukacija udruga građana koje se na neki način bave radom u svezi s problematikom zlouporabe psiho aktivnih sredstava.

Sredstva osigurava Požeško – slavonska županija (sufinanciranje tekućih troškova te troškova pripreme i tiska materijala)

3. Plaće honorarnih suradnika

Psihijatar, socijalni radnik i suradnici u provedbi aktivnosti

Sredstva osigurava: Požeško-slavonska županija

4. Provođenje programa sekundarne prevencije

a) Unapređenje prepoznavanja i što ranije identifikacije rizične populacije u suradnji sa stručnim službama u školama (psiholozi, defektolozi i pedagozi), liječnicima obiteljske i školske medicine te centrom za socijalnu skrb.

b) Izrada i adaptacija screening instrumenata (specijalnih upitnika) za identifikaciju rizičnih ponašanja. Uz tekuće troškove (priprema i tisak materijala) ovdje spadaju i materijalni troškovi nabavke literature i prevođenja instrumenata s engleskog jezika, probnog provođenja i vrednovanja.

Sredstva osigurava Požeško – slavonska županija

5. Savjetovališni rad s rizičnom populacijom, mladeži i s njihovim obiteljima

Izrada i adaptacija sredstava (specijalnih upitnika) za kvalitetan rad. Ovdje su uključeni i troškovi nabavke literature te prevođenja instrumenata i radnih pomagala s engleskog jezika

Sredstva osigurava Požeško – slavonska županija

6. Testiranje na droge i zarazne bolesti rizičnih skupina

Provođenje testiranja urina na droge u skupinama ili kod pojedinaca s rizičnim ponašanjima prema stručno usuglašenim smjernicama, kao i kod ovisnika prije i za vrijeme tretmana u smislu provođenja nadzora i vrednovanja uspješnosti tretmana. Također uključuje testiranje kapilarne krvi imunokromatografskom metodom na prisutnost antitijela zaraznih bolesti (Hepatitis B i C, HIV, Sifilis). Glavnu stavku ovdje čine materijalni troškovi nabavke testova na prisutnost droga u urinu i screening testova na zarazne bolesti.

Sredstva osigurava: Požeško – slavonska županija

7. Savjetodavni i terapijski rad s konzumentima i ovisnicima uz vršenje nadzora

a) Praćenje, rehabilitacija i nadzorna skrb o konzumentima i ovisnicima tijekom odvikavanja i održavanja. Uključuje provođenje mjera prema odredbama sudova.

a) Potrebna je izrada i adaptacija sredstava (specijalnih upitnika) za kvalitetan rad i vrednovanje tijekom terapijskog procesa. Uključeni su i troškovi nabavke literature te prevođenja instrumenata i radnih pomagala sa stranog jezika.

Sredstva osigurava Požeško – slavonska županija

8. Obilježavanje važnih dana, medijske kampanje, tiskanje plakata i letaka

Dan i mjesec borbe protiv ovisnosti, javne akcije, suradnja s medijima, razne publikacije; tisak kalendara, rasporeda sati, kemijske olovke, majice, kape i sl.

Sredstva osigurava Požeško – slavonska županija

9. Terapijska grupa liječenih alkoholičara i članova obitelji

Osnovni cilj projekta je omogućiti liječenje i dugoročno održavanje apstinencije od alkohola kod osoba koje imaju ili su imale probleme sa štetnom uporabom alkohola. Rad grupe odvija se po principima terapijske grupe liječenih alkoholičara i članova njihovih obitelji pod vodstvom terapeuta (psihijatra) i koterapeuta. Vođeni sastanci održavaju se jednom tjedno u trajanju između sat do dva sata vremena. Na

raspolaganju grupi uz stručno vodstvo su i ostali kadrovi centra; radni terapeut, liječnik i psiholog. Sredstva osigurava: Požeško-slavonska županija

10. Ambulanta za stres

Kako su stres i stanja povezana sa stresom jedan od najznačajnijih problema modernog života i prijetnja kako mentalnom tako i fizičkom zdravlju ljudi, smatramo da je važno ponuditi profesionalnu pomoć svima koji imaju problem. Sredstva osigurava: Požeško-slavonska županija

11. Projekt škole nepušenja

Osnovni cilj „Škole NEpušenja“, je kroz vrijeme omogućiti sustavni pristup problemu pušenja na području Županije koji uključuje:

- Sprečavanje početka pušenja u mlađim dobnim skupinama,
- Pomoć pušačima koji žele prestati pušiti,
- Propagiranje nepušenja kao jedinog prihvatljivog oblika ponašanja.

Rad se odvija na strukturirani način u malenim grupama, za sudionike grupa je besplatna.

Sredstva osigurava Požeško – slavonska županija (sufinanciranje po grupi).

II.

Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije dužan je podnijeti Požeško-slavonskoj županiji godišnje izvješće o provođenju ovog Programa.

III.

Program javnozdravstvenih mjera u zaštiti zdravlja pučanstva Požeško-slavonske županije u 2016. godini stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA ŽUPAN

KLASA: 500-01/16-01/25

URBROJ:2177/1-01-16-3

U Požegi, 29. siječnja 2016.

ŽUPAN:

Alojz Tomašević, dipl.oec., v.r.

Na temelju članka 5. st. 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (“Narodne novine” 79/07, 113/08, 43/09), glave II. točke 1. Programa mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih

glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku ("Narodne novine" 128/11) te članka 41. Statuta Požeško-slavonske županije ("Požeško-slavonski službeni glasnik br. 1/13), Župan dana 29.siječnja 2016. godine donosi

PROGRAM MJERA

zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području Požeško-slavonske županije za 2016. godinu – suzbijanje patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti

Ovim Programom utvrđuju se mjere, izvršitelji programa, sredstva, rokovi te način plaćanja i provedba mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (u daljnjem tekstu DDD) kao mjere zaštite pučanstva pučanstva od zaraznih bolesti čije je provođenje od javnozdravstvene važnosti za Požeško-slavonsku županiju, te način provođenja stručnog nadzora Zavoda za javno zdravstvo Požeško –slavonske županije i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo nad provedbom DDD mjera kao posebnih mjera te način izrade i sadržaj izvješća o provedenom stručnom nadzoru kao i način izrade i sadržaj obrazaca kao obvezne dokumentacije programa mjera i provedbenih planova za općine i gradove Požeško-slavonske županije.

Cilj provedbe Programa mjera je planiranje sustavnih, organiziranih i cjelovitih (integralnih) mjera uništavanja patogenih mikroorganizama te suzbijanja štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavca, odnosno kombinaciju preventivnih i kurativnih mjera s konačnim ciljem postizanja smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavca uzročnika ili prijenosnika zaraznih bolesti ujednačeno i pravovremeno na području cijelog teritorija Republike Hrvatske.

Na osnovi članka 24. stavka 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, županije, odnosno Grad Zagreb, gradovi i općine obvezni su omogućiti provedbu preventivne i obvezne

preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na svome području sukladno Općem Programu mjera sredstva za njihovo provođenje kao i stručni nadzor nad provođenjem istih.

Učestalije provođenje ovih mjera od frekvencije koja je predložena ovim Programom, u objektima za proizvodnju i promet namirnica, na komunalnim odlagalištima, nedozvoljenim odlagalištima otpada, te objektima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari kao i u drugim specifičnim objektima osim ovim Programom, dodatno će se regulirati na osnovu bioloških i epidemioloških indikacija putem rješenja Ministarstva zdravlja.

Preventivna i obvezna preventivna DDD kao posebna mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području Republike Hrvatske provodi se na osnovi članka 23. Zakona.

OBVEZNA DDD KAO POSEBNA MJERA PROVODI SE RADI:

- sprečavanja pojave zaraznih bolesti
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl.
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

OBVEZNA DDD KAO POSEBNA MJERA PROVODI SE KAO:

1. Preventivna DDD
2. Obvezna preventivna DDD
1. **PREVENTIVNA DEZINFEKCIJA, DEZINSEKCIJA I DERATIZACIJA KAO POSEBNA MJERA**

Provođenje preventivnih mjera temeljni je preduvjet za uspješnu kontrolu vektora zaraznih bolesti na nekom području. Njihov cilj je stvaranje takvih uvjeta koji će onemogućiti naseljavanje vektora na nekom području, odnosno ukoliko do toga dođe, uskratiti im mogućnost opstanka, prvenstveno pristupu izvorima hrane i vode te mogućnosti zaklona kao

temeljnih uvjeta preživljavanja svake biološke vrste.

Preventivna DDD kao posebna mjera provodi se radi:

Uklanjanja rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti

Osnovne preventivne mjere koje nadležna tijela moraju provoditi:

1.1.1. Ispravna dispozicija krute otpadne tvari

- ~ održavanje uređenih odlagališta otpadne tvari (zatrpavanje);
- ~ sanacija (eliminacija) divljih odlagališta otpada;
- ~ redovito pražnjenje spremnika za otpad;
- ~ redovito mehaničko čišćenje, pranje i dezinfekcija spremnika za otpad.

1.1.2. Ispravna dispozicija fekalnog otpada

- ~ održavanje kanalizacijskog sustava;
- ~ sanacija septičkih (crnih) jama;
- ~ zabrana pražnjenja sadržaja septičkih jama (crnih) u potoke i kanale oborinskih voda;
- ~ spriječiti prelijevanje septičkih jama redovitim pražnjenjem.

1.1.3. Higijensko – sanitarne mjere na javnim i privatnim površinama

- ~ spriječiti nekontroliranu dispoziciju krute otpadne tvari na javnim površinama ("divlja odlagališta");
- ~ uređivanje zapuštenih zelenih površina;
- ~ održavanje potoka i kanala oborinskih voda (čišćenje), uklanjanje obraštaja;
- ~ saniranje građevinskih oštećenja (komunikacija vektorima);
- ~ uklanjanje izložene hrane namijenjene životinjama lualicama (atraktant za glodavce).

1.1.4. Preventivne mjere u gospodarskim objektima; ekonomskim dvorištima i skladištima

- ~ obveza uvođenja "rodent-proof" sustava (građevinsko – tehnička rješenja tj. izgradnja barijera za sprečavanje ulaza glodavaca u unutarnje prostore objekta);
- ~ redovito pređenje ekonomskih dvorišta (uklanjanje korova, obraštaja i raznog ambalažnog neupotrebljavanog materijala);
- ~ zabrana nagomilavanja krutog glomaznog otpada;
- ~ zabrana nekontrolirane dispozicije animalnog klaoničkog otpada (konfiskat).

1.1.5. Preventivne mjere na poljoprivrednim površinama i individualnim gazdinstvima

- ~ redovito održavanje poljoprivrednih površina

(proljetno čišćenje);

~ edukacija stanovništva o značaju spremnika vode za poljoprivredne potrebe (bačve, kade, cisterne i sl.) u razvoju larvi komaraca i načinima prevencije;

~ redovito čišćenje staja, redovita dispozicija animalnog fekalnog otpada, spremanje u gnojnice;

~ edukacija stanovništva u suburbanim i ruralnim područjima o mogućim preventivnim mjerama za sprečavanje razvoja muha, prekrivanjem gnojnica najlonom (plastičnom folijom).

1.1.6. Preventivne sanitarno – higijenske mjere u naseljima s nedostatnim sanitarno - higijenskim i komunalnim uvjetima

~ osiguravanje dovoljnog broja kontejnera za odlaganje komunalnog otpada;

~ redovito odvoženje komunalnog i glomaznog otpada na legalna odlagališta;

~ saniranje i redovito pražnjenje septičkih jama;

~ hvatanje i cijepljenje pasa i mačaka lualica protiv bjesnoće.

1.1.7. Sanitacijske mjere u okolišu za smanjenje populacije komaraca

~ održavati ulice, trgove, javna i privatna dvorišta, kuća i njihovih okućnica, otkrivene terene i njihove pripadajuće dijelove u gradu i selu (ruralni i šumski tereni) na takav način da oborinske vode ili vode drugog podrijetla mogu otjecati bez mogućnosti da stvaraju stagnaciju ili baruštinu;

~ spriječiti nakupljanje vode mičući svaku vrstu potencijalnog recipijenta za razvoj larvi komaraca kao npr. kante, kantice, bačve, posude itd. u okruženjima gdje žive i borave ljudi (terase, vrtovi, parkovi i dr.);

~ čišćenje oluka na javnim zgradama;

~ periodički prazniti i čistiti svakih 7 dana posude u kojima se nakuplja voda (posudice ispod vaza za cvijeće, posude iz kojih životinje - domaći ljubimci piju vodu i dr.), a u vrtovima i dvorištima gdje se nakuplja kišnica treba redovito pregledavati.

~ pokriti fiksne recipijente za vodu (kade, bačve i posude za zalijevanje vrtova) s pokrovima od plastike ili dr. nepromočivog materijala ili mrežom protiv komaraca.

~ spriječiti nakupljanje i zadržavanje stajaće vode unutar zatvorenih prostora (podrumi.)

~ ribice gambuzije nasaditi u male ukrasne fontane u vrtovima – parkovima;

~ odlagati spremnike i ostale materijale (npr.

plastične folije) na način da se izbjegne nakupljanje kišnice;

- sve posude koje se povremeno koriste za cvijeće i zalijevanje moraju se

odlagati na način da se izbjegne nakupljanje vode u slučaju kiše.

svaku pneumatsku gumu u dolasku i u odlasku (vulkanizerske radionice, reciklažna dvorišta auto)guma potpuno isprazniti od eventualnog sadržaja vode. Pneumatske gume, nakon što su ispražnjene od vode, složiti u piramide i preslagivati svakih 15 dana ili pokriti ih nepropusnim pokrivalom na način da se onemogući nakupljanje vode.

Pneumatske gume koje se ne upotrebljavaju ili koje su neupotrebljive treba eliminirati.

Nakon što ih se isprazni od sadržaja vode, treba ih bar privremeno staviti u zatvorene kontejnere na način da se onemogući skupljanje vode u njima.

U provođenju preventivnih mjera asanacije (sanitacije) moraju učestvovati:

svi građani, pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost, tj. općenito sve one kojima su dostupne otvorene površine ili nastambe;

javni subjekti i privatni rukovoditelji, odgovorne osobe ili sve one koje raspolažu željezničkim i riječnim nasipima, ivičnjacima, plovnim putovima, neobrađenim i napuštenim površinama;

vlasnici, korisnici ili oni subjekti koji raspolažu odlagalištima i industrijskim, obrtničkim i trgovačkim djelatnostima, s posebnim osvrtom na uništavanje imovine i skladištenje recikliranog materijala;

javni subjekti i privatni voditelji, rukovoditelji ili odgovorne osobe koje raspolažu sa spremnicima (kontejnerima, kantama) namijenjenima prikupljanju krutog komunalnog otpada;

svi vlasnici, upravitelji i voditelji životinjskih farmi, farmi rasadnika, staklenika, skladišta biljaka i cvijeća, poljoprivrednih dobara koji se nalazi u blizini gradova.

2. OBVEZNA PREVENTIVNA DEZINFEKCIJA, DEZINSEKCIJA I DERATIZACIJA KAO POSEBNA MJERA

Obvezna preventivna DDD kao posebna mjera provodi se na osnovi epidemioloških indikacija koje utvrđuje specijalist epidemiolog Zavoda za

javno zdravstvo koji o tome obavještava nadležnog sanitarnog inspektora ili na osnovi obavljenog sanitarnog nadzora nadležnog sanitarnog inspektora.

Provođenje obveznih preventivnih DDD kao posebnih mjera naređuje nadležni sanitarni inspektor.

Obvezna preventivna DDD kao posebna mjera provodi se radi:

2.1. Suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru

2.2. Suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl. te

2.3. Suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

DEZINFEKCIJA

Preventivnom i obveznom preventivnom dezinfekcijom (u daljnjem tekstu: dezinfekcija) se u smislu ovog Programa smatra sustavna i kontinuirana primjena mehaničkih, fizikalnih i kemijskih metoda i sredstava, samostalno ili kombinirano, radi uništavanja mikroorganizama uzročnika zaraznih bolesti, kao i smanjivanja ukupnog broja svih ostalih prisutnih mikroorganizama (saprofita) na propisani dozvoljeni maksimum.

Mediji na kojima se ista provodi su uređaji, vozila, oprema, pribor, radne i druge površine, predmeti, materijali i površine tijela uposlenih osoba.

Preventivna dezinfekcija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili kemijske mjere koje se provode u svim objektima javne namjene koji podliježu sanitarnom nadzoru.

Preventivna dezinfekcija kao posebna mjera provodi se uvijek prije prve uporabe objekta javne namjene ili nakon dužeg nekorištenja, a prije ponovne uporabe.

Obvezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili kemijske mjere koje se provode na površinama, u prostorima ili objektima kojipodliježu sanitarnom nadzoru. A naređuje ih sanitarni inspektor.

Vrsta mjere radi ostvarivanja cilja:

preventivna dezinfekcija radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti

u slučaju pojave zaraznih bolesti kao obvezna preventivna dezinfekcija.

Cilj uništavanja patogenih organizama je

sprečavanje pojave ili suzbijanje zaraznih bolesti koje uzrokuju patogeni mikroorganizmi, a provodi se uvijek i na svim mjestima gdje postoji rizik od prenošenja istih, tj.:

. ako nastaju uvjeti ili se povećava rizik prenošenja zaraznih bolesti na osnovi epidemioloških indikacija

. ako su u sanitarnom nadzoru određene nepravilnosti u održavanju površina, prostora ili objekata koje pogoduju razvoju mikroorganizama

. tijekom elementarnih nepogoda

. tijekom izljeva kanalizacije

. tijekom masovnih skupova

. tijekom prolijevanja ili rasapa infektivnog materijala

. tijekom zbrinjavanja infektivnog otpada i sl.

Objekti javne namjene pod sanitarnim nadzorom u kojima je provedena obvezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera mogu se ponovno upotrebljavati nakon izdane potvrde o mikrobiološkoj čistoći koju izdaje ovlaštena ustanova.

Epidemiološki značaj patogenih mikroorganizama

Mikroorganizmi (uključujući bakterije, viruse, gljivice, parazite itd.), uzrokuju vrlo široki spektar bolesti od kojih se mnoge mogu spriječiti i/ili suzbiti prekidanjem lanca prijenosa, odnosno dezinfekcijom izvora zaraze ili objekta/medija prijenosa.

Preventivne mjere koje se provode radi smanjenja rizika od pojave legionarske bolesti u sredstvima javnoga prijevoza, hotelsko – ugostiteljskim objektima te svim drugim objektima

od javne namjene provode se sukladno nalogu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Dezinfekcija će se na području Požeško-slavonske županije provoditi u objektima i prostorima kako slijedi:

- objektima za javnu vodoopskrbu pučanstva
- objektima za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće uporabe, sirovinama za njihovu proizvodnju, te prijevoznim sredstvima namijenjenim za njihov prijevoz (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti, hladnjače i drugi)

- objektima odnosno prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari
- sajmovima, tržnicama i ribarnicama

- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali objekti za smještaj, učenički i studentski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)

- objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)

- objektima zdravstva (specijalne bolnice, opće županijske bolnice)

- lječilišta, zavodi, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)

- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke

ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i briažki saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)

- objektima za sport i rekreaciju (sportske dvorane, stadioni, automotodrom, bazeni za kupanje i rekreaciju, trim staze, fitnes centri i slično)

- objektima i sredstvima javnog prijevoza putnika (autobusni kolodvori s pripadajućim voznim parkovima, željeznički kolodvori i vlakovi)

- mjestima za javna kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostori za "pučke fešte" i slično)

- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti i svetišta)

- mrtvačnicama na grobljima

- vozilima, opremi, priboru i uređajima za sakupljanje i prijevoz krutog i tekućeg otpada

- prostorima za sakupljanje otpadaka u stambenim zgradama, tunelima za odlaganje smeća te ostalim zajedničkim dijelovima stambenih zgrada

Dezinfekciju uređaja, vozila, opreme, pribora, radnih i drugih površina, predmeta, materijala i površine tijela uposlenih osoba provode sami djelatnici ili za to posebno osposobljene osobe u tijeku radnog procesa, odnosno uporabe objekata, uređaja, sredstava, opreme i pribora, kao opću mjeru. Dezinfekciju prije početka uporabe novih objekata te nakon dužeg nekorištenja (sezonski rad i slično) odrađuju ovlaštene pravne ili fizičke osobe koje imaju dozvolu za obavljanje DDD djelatnosti, kao posebnu mjeru.

Dezinfekciju javnih površina koje su u vlasništvu lokalne uprave i samouprave (općine, gradovi i županija) obavljaju za to ovlaštene pravne ili fizičke osobe, kao posebnu mjeru.

Provedbu dezinfekcije javnih površina (trgovi i slično), prema potrebi, nakon održavanja "pučkih fešti" (gospodarski sajmovi, karnevali i slično) provodi ovlaštena pravna ili fizička osoba za provođenje obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije koja ispunjava uvjete iz Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (NN 35/07) i ima odobrenje od Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: ovlaštene izvođači).

Za dezinfekciju smiju se koristiti sredstva koja su na Popisu biocidnih pripravaka kojima je dano odobrenje za stavljanje na tržište (NN 73/12 RH).

DEZINSEKCIJA

Dezinsekcija je zajednički naziv za sve mjere koje provodimo u svrhu suzbijanja štetnih člankonožaca (Arthropoda) odnosno smanjenje njihovog broja.

Dezinsekcija se provodi primjenom mehaničkih, fizikalnih, bioloških i kemijskih mjera i sredstava koja su ekološki najprihvatljivija, te na način da se ne dovodi u opasnost zdravlje ljudi ni životinja, kao ni korisnih člankonožaca.

1. Mehaničke mjere dezinfekcije podrazumijevaju čišćenje prostorija, pravodobno uklanjanje otpada i ostalog materijala pogodnog za razvoj štetnih člankonožaca, preslagivanje zaliha, prevrtanje i isušivanje staništa, ugradnju prepreka (mreže), uporabu lovki i ljepljivih traka s ili bez atraktanata.

2. Fizikalne mjere dezinfekcije podrazumijevaju postupke regulacije mikroklima, uporabu topline ili hladnoće te svjetlosti s ciljem smanjenja nazočne populacije, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uništenja štetnih člankonožaca (Arthropoda).

3. Biološke mjere dezinfekcije podrazumijevaju uporabu kralješnjaka uz dozvolu mjerodavnog ministarstva i raznih sojeva mikroorganizama koji djeluju selektivno na ciljane vrste štetnih

člankonožaca ili njihove razvojne oblike, a da pritom ne oštećuju ili ugrožavaju ostale vrste i okoliš.

4. Kemijske mjere dezinfekcije podrazumijevaju uporabu pesticida s ciljem smanjenja ukupnog broja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uništenja nazočne populacije štetnih člankonožaca i njihovih razvojnih oblika.

Kemijske mjere dezinfekcije na površinama, u prostoru ili objektu provode se kada je unatoč poduzetim preventivnim mjerama, odnosno primijenjenim mehaničkim mjerama, došlo do pojave ili nekontroliranog razmnožavanja štetnih člankonožaca.

Izbor i vrsta formulacije insekticida, način primjene, rokovi provedbe i mjere opreza ovise o vrsti štetnog člankonožaca koji se suzbija, biološkim i etiološkim svojstvima člankonožaca, stupnju, proširenosti i mjestu infestacije te o svojstvima i namjeni površine, prostora ili objekta.

INSEKTI OD JAVNO-ZDRAVSTVENOG ZNAČAJA

1. Prijenosnici zaraznih bolesti:

KOMARCI - prijenosnici malarije, žute groznice, Denga virusa, ARBO virusnih infekcija, virusa Japanskog encefalitisa, West Nile virusa, Murrey valley virusa, virusa St. Louis encefalitisa, Bunyavirusa, Virus Rift Valley groznice i filarijaze.

MUHE - *Epidemiološki značaj*: mehanički prijenosnici salmoneloza, šigeloza, enterovirusa, hepatitisa A, jajašaca crijevnih parazita.

NEVIDI - *Epidemiološki značaj*: prijenosnici "papatači groznice" te kožne i visceralne lišmanijaze

BUHE - *Epidemiološki značaj*: prijenosnici ruralne i urbane kuge, murinog pjegavca, tularemije, alergijskog dermatitisa ljudi (i životinja)

KRPELJI - *Epidemiološki značaj*: prijenosnici krpeljnog meningo-encefalitisa, Q-groznice, Lyme boreliozе, murinog pjegavca, tularemije, antraxa, hemoragijske groznice.

2. Mehanički prijenosnici mikroorganizama i uzročnici alergijskih reakcija:

ŽOHARI - *Epidemiološki značaj*: mehanički prijenosnici gastrointestinalnih infekcija, dizenterije, trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti. Njihova prisutnost u prostorima u kojima se priprema ili čuva hrana omogućuje im kontakt s vehikulumom kojim infektivne agense mogu prenijeti čovjeku. Žohari također mogu svojim fecesom kontaminirati različite vrste hrane brojnim vrstama bakterija, virusa i parazita.

MRAVI - *Epidemiološki značaj*: mehanički prijenosnici niza patogenih bakterija, posebice u bolnicama – faraonski mrav. Ostale vrste nisu epidemiološki značajne.

STJENICE - *Epidemiološki značaj*: nemaju značaj u prijenosu bolesti, ali svojim ubodom izazivaju snažne alergijske reakcije na tijelu napadnutih osoba.

Načini i učestalost suzbijanja insekata od javno-zdravstvenog značaja

Rokove, dinamiku i način provedbe (izbor, vrsta i oblik formulacije biocidnih pripravaka) dezinfekcije kao posebne mjere za člankonošce (Arthropoda) propisane su Programom mjera. Isti su propisani na osnovu:

- prethodnih izvoda stručnog nadzora Zavoda na površinama, prostorima i u objektima pod sanitarnim nadzorom
- utvrđivanja vrsta štetnih člankonošca (Arthropoda) te bioloških i etoloških karakteristika
- stupnja, proširenosti i mjesta infestacije štetnim člankonošcima (Arthropoda)
- uvida o svojstvima i namjeni objekta pod sanitarnim nadzorom objekta.

MUHE

Cilj suzbijanja muha je sprečavanje prijenosa mikroorganizama i zaraznih bolesti pučanstva te sprečavanje uznemiravanja pučanstva tijekom obavljanja svakodnevnih aktivnosti. Svojim ubodom ispod kože neke vrste muha mogu inokulirati uzročnike antraksa i tularemije te uzročnike gnojenja. Pojava muha predstavlja biološki pokazatelj niskog higijenskog standarda u društvu.

U slučaju povećane infestacije muha, posebno u objektima u kojima se poslužuje hrana i piće, u objektima sa povećanim higijensko-sanitarnim standardima: bolnice, lječilišta... dezinfekcija se provodi kao posebna mjera.

U slučaju pojave zaraznih bolesti za koju se

utvrdilo da su je uzrokovale muhe kao prijenosnici zaraznih bolesti provodi se obvezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera.

Učinkovito suzbijanje muha je sustavni organizirani višegodišnji program koji u sebi sadržava utvrđivanje izvorišta, uzorkovanje, prosudbe brojnosti i pravca kretanja (migracija) te sukladno stečenim spoznajama određivanje metoda borbe.

Suzbijanje se provodi na više načina:

1. Sanitacija okoliša

2. Suzbijanje muha insekticidima:

- Suzbijanje ličinki
- Obrada uzgojnih mjesta larvicidima

3. Suzbijanje odraslih oblika

- Obradba počivališta muha rezidualnim insekticidima
- Privlačenje muha pomoću atraktivnih hranjivih otrovnih mamaca
- Obrada zatvorenih i otvorenih prostora

Postupci kod rojenja muha

Dinamika suzbijanja muha:

- premazivanje svakih 6 do 8 tjedana ovisno o rezultatima uspješnosti provedene mjere
- počivališta muha u zatvorenim prostorima svakih 6 do 8 tjedna ovisno o rezidualnosti biocidnog pripravka
- deponiji otpada – gnojnice svakih 14 dana

Kod rojenja muha vrsta Sepsis sp. ili Drozophila sp. u pojedinim godinama, ako to predstavlja uznemirujući problem za pučanstvo, potrebno je primijeniti ograničene postupke hladnog zamagljivanja, ciljano usmjerene na prostore pojavnosti populacije, uglavnom jednokratno. Ovi postupci izvode se na otvorenome i danju moraju biti strogo ograničena mjesta zaraženosti, jer predstavljaju opasne radnje za pučanstvo i korisnije insekte. Stoga u smislu očuvanja biološke raznolikosti odluku o primjeni ovih postupaka i za ove vrste muha trebaju donijeti epidemiološka služba nadležnog Zavoda za javno zdravstvo nakon stručnog izvoda i prosudbe te kada su iscrpljene sve druge mogućnosti njihova suzbijanja.

BUHE

Iako su buhe prvenstveno ektoparaziti životinja, cilj suzbijanja buha kao javnozdravstvenih štetnika je u činjenici da sve više pučanstva živi u

zajednici s kućnim ljubimcima pa tako buhe osim kućnih ljubimaca povremeno ili stalno napadaju i njihove vlasnike. Svojim ubodima buhe kod čovjeka izazivaju neugodu, svrbež i promjene na koži uz mogućnost sekundarnih infekcija te mogu prenositi različite uzročnike bolesti.

Dinamika suzbijanja buha je jednokratna, a ponekad je potrebno višekratno ponoviti postupke dezinfekcije do istrebljenja. Ako se na osnovi epidemioloških indikacija koje utvrđuje specijalist epidemiolog Zavoda za javno zdravstvo županija ili na osnovi obavljenog sanitarnog nadzora nadležnog sanitarnog inspektora utvrdi pojavnost buha kao javnozdravstveni problem ili uznemiravanje osoba doseže znakovite razmjere, tada se suzbijanje buha provodi kao **obvezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera**.

Preventivna dezinfekcija provodi se na deponijima otpada i gnojnica te drugim javnim površinama na kojima je epidemiološkim izvidom utvrđena pojačana infestacija.

Obradu životinja i prostora u kojima se zadržavaju životinje provodi veterinarska služba.

KRPELJI

Cilj suzbijanja krpelja: Značaj suzbijanja krpelja u humanoj i veterinarskoj medicini je velik jer su oni rezervoari, vektori, ali i izvori brojnih humanih i animalnih patogena. U iznimnim situacijama krpelji mogu prenijeti na ljude određene bolesti koje su zajedničke životinjama i ljudima (zoonoze).

Obvezna preventivna dezinfekcija krpelja provodi se u slučaju pojave zarazne bolesti.

Dinamika suzbijanja krpelja: jednokratni tretmani.

MEHANIČKI PRIJENOSNICI MIKROORGANIZAMA I UZROČNICI ALERGIJSKIH REAKCIJA

ŽOHARI

Čovjekovim aktivnostima te s njime dolazi u direktan ili indirektan dodir što ponekad rezultira i s različitim poremećajima zdravlja, poput zaraznih bolesti ili alergijskih stanja.

Postupci suzbijanja žohara u sebi sadržavaju i postupke suzbijanja različitih vrsta člankonožaca (Arthropoda) koji se mogu naći u istim prostorima primjerice: buhe, mravi, kućni

zrikavci, babure, stonoge i grinje, stoga temeljito provedeni postupci suzbijanja žohara daju ujedno i učinkovit postupak u smislu ne ciljano oslobađanja nekog prostora od ostalih mogućih nazočnih štetnih člankonožaca (Arthropoda).

Pri planiranju dezinfekcijskih postupaka u cilju suzbijanja žohara temeljno je načelo procijeniti vrstu žohara, jačinu i proširenost infestacije (ekološke niše) te sukladno tome provedbene postupke uskladiti s prosudbom jačine infestacije prostora. Prosudbom treba utvrditi mjesta infestacija, tipove instalacija ili aparata u kojima su nazočni insekti te pravilnom prosudbom primijeniti različite metode borbe protiv žohara.

Monitoring žohara u objektima provodi ovlaštenu izvođač DDD mjera anketiranjem osoblja i postavljanjem feromonskih lovki. **U slučaju velike infestacije** (po anketi: žohari su vidljivi danju i noću, a na lovkama je više od 10 adulta i svi njihovi razvojni oblici) ovlaštenu **izvođači DDD mjera se obavezuju o istom u pisanom obliku izvijestiti Zavod**, jer takav nalaz predstavlja epidemiološku indikaciju.

Ova obaveza izvješćivanja indicirana je za objekte u kojima se proizvodi, skladišti i prodaje hrana, zdravstvenim ustanovama, u odgojno – obrazovnim objektima i objektima koji služe za smještaj većeg broja ljudi.

Suzbijanje žohara u svim objektima javne namjene koji podliježu sanitarnom nadzoru provodi se kao preventivna dezinfekcija kao posebna mjera sukladno Programu mjera. U slučaju pojave zaraznih bolesti za koju se utvrdilo da su je uzrokovali žohari kao mehanički prijenosnici zaraznih bolesti provodi se obvezna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera.

Dezinfekcija protiv smeđeg žohara

Postupcima špricanja (tlačnim ručnim i motornim prskalicama) obrađivati će se zatvoreni prostori (kuhinje, skladišta, podrumi i drugi) zbog **suzbijanja žohara** i drugih člankonožaca koji dolazeći iz zagađenih prostora neposredno onečišćuju namirnice ili ih pak posredno onečišćuju preko posuda, radnih površina i ostalih sličnih elemenata u okolišu. U zatvorenim prostorima dezinfekcija žohara može se provesti nanošenjem insekticidnog gela te upotrebom dimnih generatora uz najmanje jedan sat prije ulaska osoba radi uklanjanja mogućih štetnih isparavanja potrebno je uključiti ventilacijski sustav.

Nakon provedene dezinfekcije provest će se nadzor postavljanjem feromonskih ljepljivih lovki za utvrđivanje postojeće infestacija žoharima odnosno kontrole uspjeha provedene dezinfekcije.

Dezinfekcije protiv crnog žohara

U urbanim sredinama potrebno je sustavno suzbijanje u kanalizacijskim provodnicima, ispod revizijskih otvora, kao i u drugim podzemnim uobičajenim prostorima njihovog obitavanja, primjenom postupaka toplog zamagljivanja ili postupcima zadimnjavanja dva puta godišnje, a na pojedinačnim lokacijama - prema biološkim indikacijama i češće.

MRAVI

Cilj suzbijanja: Kao i žohari, sinantropni štetnici čije je suzbijanje od javnozdravstvene važnosti posebice u bolnicama te domovima za nemoćne i stare osobe – faraonski mrav.

Provodi se u slučaju velike infestacije kao obvezatna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera.

Nakon utvrđivanja zaraženosti vrstama mravi u takvim prostorima provodi se rigorozna sanacija svih prostora uz primjereno trajno održavanje razine sanacije. Zatim se pristupa uklanjanju zaklona tehničkim postupcima zatvaranja mogućih ili sigurnih skrovišta u gradbenim pukotinama ili rasjedinama nastalim stabilizacijom zgrade, a na osnovi praćenja kretanja putova infestata.

STJENICE

Cilj suzbijanja: S obzirom na ponovnu sve veću pojavu stjenica te njihovog molestiranja kao posljedice sve masovnijeg globaliziranog turizma i kretanja pučanstva, grupa ili pojedinaca (ponekad sumnjivog higijenskog standarda) na sve udaljenije i atraktivnije ruralno – urbane destinacije cilj suzbijanja stjenica u Republici Hrvatskoj je od zaštite interesa prvenstveno turizma i ekonomskog značaja.

Suzbijanje stjenica provodi se kao obvezatna preventivna dezinfekcija kao posebna mjera u slučaju veće infestacije javnih prometala i pojave infestacije stjenicama u više od jednog hotelsko-prenoćnog objekta na području jedne općine ili grada.

Opći naputak za suzbijanje stjenica ovisno o stupnju infestacije:

a) informirati korisnika mjere da nije moguće jednom obradom postići suzbijanje stjenica (posebno kod većih infestacija) te da postupak može biti neuspješan ako se isti ne pridržava naputaka o suzbijanju

b) izvid površine, prostora i objekta korisnika mjere mora biti detaljan kako bi se otkrila sva moguća skrovišta

c) cijeli prostor mora biti obrađen odjednom jer će se infestacija proširiti na druge prostore

d) izvoditelj DDD mjera mora garantirati čuvanje tajnosti o mjestu suzbijanja stjenica kako ne bi ugrozio ugled korisnika mjere (stavka u ugovoru)

e) ako se suzbijanje stjenica provodi u hotelsko-turističkim objektima, hotelsko osoblje (sobarice) trebale bi biti podučene kako izgleda stjenica te kako prepoznati infestaciju stjenicama

f) upotrijebiti biocidni pripravak primjeren mjestu, opremi i namještaju koji se obrađuje

g) izvoditelj DDD mjera treba biti obučen u zaštitnu odjeću te paziti da infestaciju ne prenese u vlastiti dom

h) iz prostora u kojem je utvrđena pojava stjenica ne smiju se iznositi predmeti radi prenošenja infestacije u druge prostore – osobe koje su boravile u takvim prostorima moraju presvući odjeću te je izložiti pranju ili fizikalnoj dezinfekciji

i) u prostoru u kojem se provodi dezinfekcija potrebno je isključiti struju te skinuti zaštitu s utičnica

j) Za uspješno suzbijanje potrebno je obuhvatiti sva žarišta, što podrazumijeva pomicanje stvari (pokućstva) u prostoru koji se tretira (pod nadzorom izvoditelja DDD mjera).

k) Planom suzbijanja treba definirati:

- stupanj infestacije (ako je moguće sa slikom)
- postupak suzbijanja (fizičko odstranjivanje, vrućina, para, smrzavanje, biocidni postupci)

- mjesta primjene – predvidjeti kontrolu susjednih prostora (vertikalnih i horizontalnih)

- obveze stranke (micanje predmeta)

- dinamiku provedbe, prijedlog daljnjih kontrola i postupaka

- garanciju (ograničenje) uz preporuku.

Učestalost provedbe dezinfekcije ovisit će o biološkim indikacijama (koje su utvrđene provedenim monitoringom) i epidemiološkim indikacijama s time da:

-**hoteli i restorani koji rade sezonski** moraju provoditi dezinfekciju najmanje dva puta godišnje (prije otvaranja i poslije zatvaranja), a dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama.

- **hoteli, restorani i drugi objekti koji imaju kuhinju**, a rade cijelu godinu: provoditi minimalno monitoring četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca) te sukladno utvrđenoj infestaciji provesti mjere dezinfekcije. Dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama.

- **trgovine s prehrambenim artiklima** minimalno provoditi monitoring četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca) te sukladno utvrđenoj infestaciji provesti mjere dezinfekcije. Dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama

-**prehrambeno - proizvodni pogoni** minimalno provoditi monitoring četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca) te sukladno utvrđenoj infestaciji provesti mjere dezinfekcije. Dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama

- **opće županijske bolnice, specijalne bolnice, ustanove hitne medicinske pomoći** provoditi monitoring jednom mjesečno (12 puta godišnje) i sukladno utvrđenoj infestaciji provesti mjere dezinfekcije

- **dječji vrtići i osnovne škole u čijem sastavu su kuhinje** minimalno provoditi monitoring četiri puta godišnje (odnosno svaka tri mjeseca) te sukladno utvrđenoj infestaciji provesti mjere dezinfekcije. Dodatni broj tretmana ovisit će o biološkim i epidemiološkim indikacijama.

Aplikacija insekticida obavlja se isključivo u periodu kada nema djece u dječjim vrtićima i osnovnim školama. Zbog ostvarivanja dovoljno duge ekspozicije insekticida na tretiranim površinama (bez pranja) kad god je to moguće planirati provedbu petkom po odlasku djece iz vrtića i škola.

Dezinfekcija će se provoditi na području Požeško-slavonske županije u objektima, prostorima i uređajima kako slijedi:

-objektima za javnu vodoopskrbu pučanstva
 - objektima za proizvodnju i promet namirnica (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti i ostali)
 - objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, učenički i studentski domovi,

prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)

- objektima zdravstva (specijalne bolnice, opće županijske bolnice)

-lječilišta, zavodi, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne

- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)

-objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)

- prostorima stambenih i poslovnih zgrada s pripadajućim vanjskim okolišem (zajedničke prostorije kao što su podrumi, drvarnice, prostori za odlaganje smeća, tuneli za odlaganje smeća, tavanima, prostorijama za sušenje rublja, stubištima i ostalim zajedničkim prostorima zgrada)

- objektima i sredstvima javnog prijevoza putnika (autobusni kolodvori s pripadajućim voznim parkovima, željeznički kolodvori, vlakovi, putnički brodovi i zrakoplovne luke)

- mjestima za javno kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, sportske dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostorima za "pučke fešte" i slično)

- sajmovima, tržnicama, i ribarnicama

- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti i svetišta)

- parkovima, grobljima i drugim gradskim zelenim površinama, rekreacijskim zonama i površinama sa vodama stajaćicama.

- kanalizacijskim sustavima, objektima i prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari kolektorima i energetskim kanalima i zdencima (telefonskim, elektrovodima i toplovodima)

-ostalim objektima od javnozdravstvene važnosti

-odlagalištima otpada i neuređena odlagališta otpada

Ovlašteni izvođači DDD mjera su obvezni prije početka izvođenja radova na određenim područjima pravovremeno izvijestiti (najmanje 48 sati prije početka provedbe) pučanstvo o početku i vremenu trajanja provođenja radova. Izvješćivanja će se provoditi tiskanim materijalima koja će se izvjesiti na dobro vidljivim frekventnim mjestima, kao i uz pomoć sredstava javnog priopćavanja.

Primjena insekticida u proizvodnim i poslovnim prostorima ne smije se provoditi tijekom radnog procesa. Svaka primjena insekticida mora biti provedena na način da se ne kontaminira hrana, ne oštete ili zaprljaju naciļjane površine, ne ugrozi zdravlje ljudi i ne onečisti okoliš. Prije početka obavljanja dezinfekcije u objektima u kojima se nalazi hrana, mora se zaštititi hranu od mogućeg onečišćenja te primijeniti insekticide koji ne ostavljaju mirise na tretiranoj površini na koju se stavlja hrana.

Prostori u kojima je dezinfekcija provedena prskanjem, raspršivanjem, zamagljivanjem i zadimljavanjem mogu se ponovno koristiti tek po isteku radne karence predviđene za insekticide koji su upotrijebljeni.

Primjena insekticida toplim ili hladnim zamagljivanjem iz zrakoplova zabranjena je nad naseljenim područjima, nacionalnim parkovima i ostalim zaštićenim područjima.

Kemijska sredstva, odnosno insekticide ovlaštenu izvođač DDD mjera ne smije davati korisnicima DDDmjera na korištenje bez nadzora.

Primjena insekticida

Insekticidi koji će se koristiti u javnom zdravstvu i komunalnoj higijeni moraju biti propisno registrirani i dopušteni za primjenu u Republici Hrvatskoj kako bi opasnost za okoliš i zdravlje ljudi ili životinja bila svedena na minimum.

U provedbi dezinfekcije na području Požeško-slavonske županije za suzbijanje komaraca, muha i žohara koriste se samo dopuštena larvicidna i adulticidna sredstva.

- **Biljni insekticidi** na osnovi aktivne tvari abamektina, piretrina i *Bacillus Thuringiensis* subsp. *Israliensis* ukoliko imaju Rješenje Ministarstva zdravlja.

- **Biotehnički insekticidi, inhibitori razvoja kukaca** na osnovi aktivne tvari diflubenzuron i cioromazin ukoliko imaju rješenje Ministarstva zdravlja

- **Inertna prašiva:** amorfni silicijski dioksid ukoliko imaju Rješenje Ministarstva zdravlja.

- **Karbamati** s aktivnim tvarima bendiokarb ukoliko imaju Rješenje Ministarstva zdravlja.

- **Neonikotinoidi** s aktivnim tvarima acetamiprid, imidakloprid, thiametroksan ukoliko imaju Rješenje Ministarstva zdravlja.

- **Piretroidi** svi na osnovi aktivne tvari alfacipermetrin, bifentrin, tetrametrin, cifenotrin,

ciflutrin, cipermetrin, permetrin, deltametrin, esbiotrin, D-fenotrin te dozvoljene mješavine piretroida ukoliko imaju Rješenje Ministarstva zdravlja.

- **Fenilpirazoli** s aktivnom tvari fipronil ukoliko imaju Rješenje Ministarstva zdravlja.

- **Organofosforni insekticidi** s aktivnim tvarima azametifos i diklorvos

- **Mješavine insekticida iz različitih skupina** ukoliko imaju Rješenje Ministarstva zdravlja.

- diklorvos, piperonilbutoksid, piretrini, piretroidi

- diklorvos, piretrini, piretroidi

- piretrini, piretroidi

- piretrin, piperonil butoksid, cipermetrin.

DERATIZACIJA

Preventivna i obvezna preventivna deratizacija (u daljnjem tekstu: deratizacija) je skup različitih mjera koje se poduzimaju s ciljem smanjenja populacije štetnih glodavaca ispod praga štetnosti, zaustavljanja razmnožavanja ili potpunog uništenja nazočne populacije štetnih glodavaca koji su prirodni rezervoari i prijenosnici uzročnika zaraznih bolesti ili skladišni štetnici.

Deratizacija podrazumijeva i sve mjere koje se poduzimaju radi sprečavanja ulaženja, zadržavanja i razmnožavanja štetnih glodavaca na površinama, u prostoru ili objektima.

Na području Požeško-slavonske županije glodavci koje treba suzbijati ispod praga štetnosti u cilju zaštite zdravlja pučanstva te smanjivanje gospodarskih šteta jesu:

1. štakor:

. Crni štakor (*Rattus rattus*) Linne

. Aleksandrijski štakor (*Rattus rattus* var. *alexandrinus*) Geoffr.

. Sivi, smeđi ili kanalski ili štakor selac (*Rattus norvegicus*) Berkenhout

2. miš:

. Kućni miš (*Mus musculus musculus*) Linne

. Kućni miš (*Mus musculus domesticus*) Linne

3. drugi štetni glodavci (npr. poljski miš, voluharica) za koje postoji sumnja da prenose zarazne bolesti u objektima.

Epidemiološki značaj: Osim što su glodavci uzročnici velikih ekonomskih šteta koji uništavaju imovinu i zalihe hrane oni su rezervoar ili prijenosnik čitavog niza bolesti čovjeka kao

što su: kuga, virusne hemoragijske groznice, hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom, leptospiroza, tularemija, murini tifus, toksoplazmoza, tripanosomijaza, lišmanijaza, salmoneloza, bolest štakorskog ugriza, trihineloz, bjesnoća itd.

Cilj suzbijanja štetnih glodavaca je uklanjanje rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti, uklanjanja ekonomskih i gospodarskih šteta koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane te sprečavanja kontaminacije površina, prostora i objekata iz članka 10. stavka 1. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

Deratizacija se provodi primjenom mehaničkih, fizikalnih i kemijskih mjera.

1. Mehaničke mjere podrazumijevaju redovito provođenje sanitarno - higijenskih mjera, ugradnju prepreka (mreža), uporabu lovki (živolovki ili mrtvolovki), ljepljivih traka s ili bez atraktanata

2. Fizikalne mjere podrazumijevaju postupke uporabe ultrazvuka s ciljem sprječavanja ulaženja i zadržavanja štetnih glodavaca

3. Kemijske mjere podrazumijevaju uporabu rodenticida, odnosno izlaganje zatrovanih mamaca tvorničkog pripravka s antikoagulantima I. i II. generacije s ciljem smanjenja ukupnog broja populacije štetnih glodavaca ispod praga štetnosti, zaustavljanja razmnožavanja ili potpunog uništenja nazočne populacije štetnih glodavaca.

Preventivna deratizacija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne i kemijske mjere koje se provode s ciljem:

-sprečavanja ulaženja, zadržavanja i razmnožavanja štetnih glodavaca

-smanjenja populacije štetnih glodavaca i

-održavanje populacije štetnih glodavaca na biološki prihvatljivom minimumu radi osiguranja kvalitetnih higijenskih i sanitarno tehničkih uvjeta u objektima, prostorima i na javnim površinama pod sanitarnim nadzorom.

Obvezna preventivna deratizacija kao posebna mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne i kemijske mjere koje se provode na površinama, u prostorima ili objektima koji

podliježu sanitarnom nadzoru, a poduzimaju se u izvanrednim situacijama:

-ako postoji povećan rizik prenošenja zaraznih bolesti koje prenose štetni glodavci temeljem epidemioloških indikacija

-ako populacija štetnih glodavaca prede prag štetnosti

-ako su u sanitarnom nadzoru uočene nepravilnosti u održavanju objekata koje pogoduju razvoju štetnih glodavaca

-tijekom elementarnih nepogoda i

-tijekom masovnih skupova, sportskih i ostalih manifestacija.

Deratizacija će se provoditi na području Požeško-slavonske županije u svim objektima i prostorima kako slijedi:

- objektima za javnu vodoopskrbu pučanstva

- objektima za proizvodnju i promet namirnica (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti i ostali)

- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, kampovi, učenički i studentski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)

- objektima zdravstva (specijalne bolnice, opće županijske bolnice)

-lječilišta, zavodi, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)

-objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)

- objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)

- u zajedničkim dijelovima stambenih i poslovnih zgrada s pripadajućim vanjskim okolišem kao što su podrumi, drvarnice, toplinskim postajama, prostorima za odlaganje smeća, tavanima, prostorima za sušenje rublja i ostalim zajedničkim prostorima zgrada)

- parkovima, grobljima i drugim gradskim zelenim površinama i rekreacijskim zonama

- otvorenim vodotocima

- kanalizacijskim sustavima, objektima i prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari, te energetske kanalizacije i zdenčima (telefonskim, elektrovodima i

toplovodima)

- mjestima za javno kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostorima za "pučke fešte" i slično)

- sajmovima, tržnicama i ribarnicama

- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti i svetišta)

- objektima javnog prijevoza putnika (autobusni i željeznički kolodvori)

- ostalim objektima od javnozdravstvene važnosti
- odlagalište otpada i neuređena odlagališta otpada

Mjere deratizacije uključuju praćenje uvjeta za razvitak štetnih glodavaca, bilježenje pojava štetnih glodavaca, izlaganje zatrovanih meka (rodenticidima), trajno praćenje stupnja infestacije te trajno poduzimanje svih ostalih mjera koje dovode do smanjenja broja glodavaca.

Trajno i uspješno suzbijanje glodavaca u objektima pod sanitarnim nadzorom provodi se u tri osnovna koraka:

1. Sustavno prikupljanje, evidentiranje i kartografiranje podataka o svim površinama, prostorima i objektima pod sanitarnim nadzorom u svrhu utvrđivanja početnog stupnja infestacije i uvjeta koji je podržavaju

2. Fazu intenzivne deratizacije registriranih infestacija, ispravljanje nedostataka u sanitaciji i okolišu te provjere postignutih rezultata

3. Fazu održavanja da bi se osigurala trajnost postignutih rezultata, uz stalno praćenje.

Deratizacija se provodi u dvije sustavne akcije godišnje uporabom deratizacijskih meka zatrovanih otrovima kumulativnog djelovanja uz dodatak atraktanata te parafiniziranim mekama.

Češće od navedenog sukladno epidemiološkoj indikaciji.

Proljetna akcija deratizacije se provodi tijekom ožujka, travnja i svibnja.

Jesenska akcija deratizacije provodi se tijekom rujna, listopada i studenoga.

Između dviju akcija deratizacije izvođači su dužni obavljati suzbijanje štakora i miševa na onim lokalitetima i kod onih subjekata gdje se za to ukaže potreba, a i povećati broj tretmana prema

prijedlogu Zavoda temeljem provedenog stručnog nadzora, epidemiološke indikacije ili prema nalogu

U slučaju povećane infestacije glodavcima ovlaštene izvođači DDD mjera se obavezuju o istom u pisanom obliku izvijestiti Zavod, jer takav nalaz predstavlja epidemiološku indikaciju. Ova obaveza izvješćivanja indicirana je za objekte u kojima se proizvodi, skladišti i prodaje hrana, zdravstvenim ustanovama, u odgojno – obrazovnim objektima i objektima koji služe za smještaj većeg broja ljudi.

Način i vrste primjene rodenticida

Za deratizaciju na području Požeško-slavonske županije mogu se koristiti samo tvornički pripremljene meke koje su propisno registrirane i dopuštene za primjenu u Republici Hrvatskoj s Rješenjem Ministarstva zdravlja.

Deratizacija se provodi izlaganjem meka zatrovanih antikoagulantnim rodenticidima.

U sustavnoj provedbi deratizacije dopušteni su rodenticidi i rodenticidni pripravci industrijske proizvodnje, a na osnovi djelatnih tvari kumatetralila i klorfacinona iz I. generacije, te difenakuma, difetialona, flokumafena, bromadiolona i brodifakuma iz II. generacije.

Deratizacijske meke II. generacije moraju biti pod nadzorom, nedostupne ljudima i domaćim životinjama, izložene u kutijama ili u kanalizacijskim provodnicima i uz obalni rub, vezane žicom. Kod postavljanja deratizacijskih meka neophodan je naknadni nadzor te uklanjanje rodenticidnih ostataka i zbrinjavanje prema propisima o zbrinjavanju štetnih tvari. U kanalizacijskom sustavu nije potrebno uklanjanje istih jer fermentacijom dolazi do destrukcije djelatne tvari.

U slučaju vlastite izrade rodenticidnih mamaca proizvođač mamca mora imati atest ovlaštene državne institucije o:

a) učinkovitosti

b) sadržaju aktivne tvari

c) testu na čvrstoću u vlažno vodenim medijima kod krutih tvorbi mamaca

d) sastavu i standardizaciji izgleda mamaca što je uobičajeno i u tvorničkoj proizvodnji, kako bi se zaštitili od neučinkovitih, a ponekad i zbog veće koncentracije djelatne tvari, ekološki štetnih mamaca.

U skladu s dokazanim gubicima rasutih meka obvezatno je, posebice na vanjskim površinama u

kišno doba, postavljanje krutih mamaca na svim javnim ili vlazi dostupnim zatvorenim površinama kako bi se povećala učinkovitost, a smanjio unos otrovnih tvari u čovjekov okoliš.

Način izlaganja zatrovanih mamaca mora biti pažljivo odabran, planiran i mora osigurati maksimalno pokrivanje infestiranih površina.

Zatrovani mamci moraju biti postavljeni na mjesta na kojima su dostupni i prihvatljivi štetnim glodavcima.

Tijekom provođenja mjera deratizacije mora se izraditi Plan i raspored izlaganja zatrovanih mamaca, kako bi se moglo pratiti uzimanje i nestanak zatrovanih mamaca. Plan izlaganja i raspored izlaganja zatrovanih mamaca mora sadržavati podatke o kritičnom mjestu i količini izloženog zatrovanog mamca, kao i količinu nadomještenog zatrovanog mamca na kritičnoj točki tijekom provedenog izvida uspješnosti provedene mjere.

Zatrovane mamce:

- treba postavljati na i uz mjesta na kojima je uočen najveći broj glodavaca, na putove njihova kretanja i zadržavanja

- uvijek treba izlagati na skrovita i zaklonjena mjesta ili u za to predviđene kutije ili hranilišta

- koji se postavljaju na mjesta gdje postoji povećani rizik od neželjenog kontakta u svom sastavu moraju imati gorku tvar

- moraju biti izloženi na način da su nedostupni za sve nacijske vrste, domaće i ostale životinje, ljude, a posebno djecu

- koji su izloženi blizu domaćih životinja, posebno kruti (parafinski), moraju biti vezani žicom da ih štetni glodavci ne bi mogli ponijeti

- potrebno je postaviti u deratizacijske kutije na način da ne kontaminiraju hranu i da ne bi slučajno ili zabunom bili pomiješani s hranom. U prostorima u kojima vladaju vlažni uvjeti (kuhinja i slično) mamci se postavljaju u plastične ili metalne deratizacijske kutije kako ne bi došlo do destrukcije mamaca i njegovog rasapa zbog prisutne vlage

- u kanalizacijskim sustavima potrebno je postaviti na mjestima ili način da ih voda ne može otplaviti te moraju biti otporni na vlagu

- **ovlaštene izvođači DDD mjera ne smije davati korisnicima DDD mjera na korištenje bez nadzora**

Broj i količina izloženih zatrovanih mamaca te način izlaganja uvijek mora biti u skladu s uputama za uporabu proizvoda. Tijekom

pregleda, odnosno izvida uspješnosti provedene mjere, pojedeni zatrovani mamci moraju se obnavljati.

Deratizaciju parkova i javnih zelenih površina, provest će ovlaštene izvođači deratizacije istovremeno s deratizacijom zgrada na istom području.

Ovlaštene izvođači DDD mjera su obvezni prije početka izvođenja radova na određenim područjima pravovremeno izvijestiti (najmanje 48 sati prije početka provedbe) pučanstvo o početku i vremenu trajanja provođenja radova. Izvješćivanja će se provoditi tiskanim materijalima (sukladno Obrascu 7) koja će se izvjesiti na dobro vidljivim frekventnim mjestima, kao i uz pomoć sredstava javnog priopćavanja.

Deratizacijske metode i postupci se moraju unificirati na području grada/općine u smislu korištenja jedinstvene djelatne tvari za svaku ekološku nišu, kao i ekološki prihvatljive meke i evidencije stanja okoliša, kako bi prosudba potrebe i učinkovitosti deratizacijskih postupaka bila što bolja.

Standardna meka u deratizaciji koja se koristi u **zatvorenim suhim prostorima** (s izuzetkom onih u kojima se proizvode, obavlja promet ili čuvaju namirnice) može biti pripravljena na biljnom nosaču (pšenadni lom). Meka djelatne tvari antikoagulanata I. i II. generacije može biti pakirana u tanku PVC foliju ili rasuta, a izlaže se u količini od sto grama (100 g) za antikoagulanate I. generacije ili pedeset grama (50 g) za antikoagulanate II. generacije po mjestu postave.

U svrhu deratizacije **suterenskih i podrumskih prostorija** te ostalih gospodarskih prostora i stambenih objekata izložit će se dvije standardne meke po prostoriji veličine do dvadeset metara kvadratnih (20m²), a za veće prostorije dodati će se po dvije (2) standardne meke na svakih deset metara kvadratnih (10m²) površine. Kod registrirane infestacije primijenjena doza će se udvostručiti. Meke će se izlagati na skrovitijim i nepristupačnim mjestima gdje neće biti raznošene različitim aktivnostima ljudi, a što bliže vjerojatnim putovima kretanja i zadržavanja štakora.

Za deratizaciju **vlažnih podrumskih** odnosno zatvorenih prostora obvezatno se u istoj količini izlaže parafinirana meka djelatne tvari antikoagulanata I. i II. generacije u obliku peleta,

briketa ili parafinskih blokova.

U svrhu preventivne deratizacije dvorišta i okućnica stambenih zgrada izložit će se petsto do tisuću grama (500 - 1.000 g) po stambenom objektu na indiciranim i skrovitim mjestima, što bliže vjerojatnim putovima kretanja i zadržavanja štakora. Kod registrirane infestacije primijenjena doza će se udvostručiti.

U objektima javne namjene (bolnice, škole, vrtići i drugo) postavlja se jedna standardna meka na dvadeset metara kvadratnih (20m²) tlocrtna površine. Meke će se izlagati na skrovitim i nepristupačnim mjestima u deratizacijskim kutijama, što bliže vjerojatnim putevima kretanja i zadržavanja štakora. Deratizacijski mamci u svom sastavu moraju imati ugrađen Bitrex (tvar koja izaziva odbijanje, gađenje i trenutni nagon na povraćanje).

U **dječjim vrtićima**, u slučaju infestacije, deratizacija rodenticidima provodi se na način da se deratizacijski mamci ali i ljepljivi podlošci postavljaju petkom popodne po odlasku djece iz vrtića. Mamci se postavljaju u prostore u kojima ne borave djeca po Planu i rasporedu postave s točnom evidencijom o broju postavljenih mamaca, a u prostorima gdje djeca borave postavljaju se ljepljivi podlošci. Deratizacijske mamce i ljepljive podloške potrebno je ukloniti prije dolaska djece u nedjelju navečer ili u ponedjeljak ujutro. U prostorima u kojima je djeci onemogućen pristup mogu se ostaviti izloženi deratizacijski mamci i ljepljivi podlošci.

Za deratizaciju prostora u kojima se proizvode, obavlja promet i skladište namirnice koristi se po mogućnosti više tipova meka različitog sastava hranjive tvari (zavisno o lokalnim sojevima i navikama prehrane iz lokalnih izvora), djelatne tvorbe (antikoagulanata I. i II. generacije) te oblika (pšenichni lom, brikete, pelete i parafinski blokovi).

Međutim obvezatno sve se meke uvijek moraju postavljati u zatvorene deratizacijske kutije koje materijalom od kojeg su izrađene, veličinom i oblikom odgovaraju mjestu postave. Preporuča se postava jedne (1) standardne meke na dvadeset metara kvadratnih (20m²) tlocrtna površine. Tijekom provedbe važno je obuhvatiti vanjske površine oko objekta stvaranjem raticidne brane, na način da se izloži po jedna (1) standardna meka na svakih dvadeset metara kvadratnih (20m²).

Za deratizaciju javnih gradskih površina, trgova, parkova koriste se parafinizirane meke u

prosjeku od tisuću grama (1000 g) antikoagulanata I. generacije ili petsto grama (500 g) antikoagulanata II. generacije na petsto metara kvadratnih (500m²). Meke u gradskim parkovima i na javnim zelenim površinama postavljat će se isključivo u dubinu aktivnih rupa te na druga nepristupačna mjesta koja su sigurno zaštićena od dodira neovlaštenih osoba, djece i neciljanih životinja.

Za deratizaciju kanalizacijskog sustava aplicira se dvije do četiri (2-4) standardne meke (parafinizirane deratizacijske meke antikoagulanata II. generacije) na dvjesto (200) dužnih metara kanalizacije (sukladno presjeku kanalizacijskih otvora), vezane na žicu i položene u svaki drugi ili treći (suhi i slabo protočni) revizijski otvor kolaterala kanalizacijskog sustava. Tretirani revizijski otvor potrebno je na reviziji s vanjske strane označiti bojom, kako bi se naknadnim izvidom mogla utvrditi postojeća infestacija. Ukoliko se naknadnim izvidima zaključi da su pojedini revizijski otvori zbog visoke vlažnosti otvora nepovoljni za izlaganje meka takvo se "radno mjesto" ukida te se meke premještaju na drugo povoljnije mjesto.

Za deratizaciju oborinskog kanalizacijskog sustava aplicira se dvije do četiri (2-4) standardne meke (parafinizirane deratizacijske meke antikoagulanata II. generacije) na dvjesto (200) dužnih metara kanalizacije, vezane na žicu i položene u pojedine revizijske otvore. Isto je naročito potrebno uraditi na oborinskoj kanalizaciji onih urbanih prostora i mjesta gdje nema fekalne kanalizacije ili su uočeni tehnički propusti u izvedbi odnosno uporabi pojedinih dijelova sustava odvodnje.

Za deratizaciju vodotoka aplicira se jedna standardna meka (parafinizirane deratizacijske meke antikoagulanata II. generacije) na deset (10) dužnih metara vodotoka vezane na žicu i učvršćene na jednoj strani koja onemogućuje odvlačenje meka ili odnos od strane životinja ili kiše.

Za deratizaciju odlagališta otpada (uređenih ili neuređenih) moguće je primijeniti antikoagulanata I. i II. generacije zavisno od organizacije samog odlagališta, odnosno od činjenice da li ima ili nema pristupa nezaposlenim osobama ili domaćim životinjama. Izlaže se u prosjeku petnaest kilograma (15 kg) po hektaru parafiniziranih meka I. generacije odnosno jedna (1) standardna meka antikoagulanata II. generacije na deset metara kvadratnih (10m²) tlocrtna površine (cca petsto

grama (500 g) po sto metara kvadratnih (100m²) na deset (10) mjesta) ili jedna meka antikoagulanata II. generacije svakih pet do desetmetara (5-10 m) u prstenu (cca tisuću grama (1000 g) po sto metara kvadratnih (100 m²)dvadeset (20) mjesta postave).

Za deratizaciju s nedostatnim sanitarno - higijenskim i komunalnim uvjetima moguće je primijeniti antikoagulanata I. i II. generacije koji u svom sastavu moraju imati ugrađen **Bitrex** (tvar koja izaziva odbijanje, gađenje i trenutni nagon na povraćanje u slučaju akcidentalnog konzumiranja od strane čovjeka ili neciljanih životinja).

IZVRŠITELJI DDD MJERA

Deratizaciju i dezinfekciju, stambenih prostora, javnih gradskih prostora te svih drugih prostora određenih ovim Programom kao i dezinfekciju svih javnih površina na području Požeško-slavonske županije mogu obavljati samo pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe koje je ministar zdravlja ovlastio za provođenje tih mjera, a sukladno Programu iz članka 5. Zakona, a iste se moraju provoditi pod stručnim nadzorom Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije (članak 24. Zakona).

Ovlašteni izvođači DDD mjera moraju ispunjavati uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (NN 35/07), te ih moraju provoditi u skladu s Pravilnikom o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije (NN 35/07, 76/12) (u daljnjem tekstu Pravilnik).

Izvođači za provedbu DDD mjera moraju primjenjivati sredstva s Popisa biocidnih pripravaka kojima je do 25. svibnja 2012. godine dano odobrenje za stavljanje na tržište (NN 73/12 RH).

Pravna ili fizička osoba koja obavlja dezinfekciju i deratizaciju kao i dezinfekciju javnih prostora, odgovorna je za ostvarivanje mjera kojima se štiti zdravlje ljudi i domaćih životinja, a okoliš od onečišćenja, trovanja i nanošenja šteta.

Obuhvat površina, prostora i objekata koje ekipa terenskih izvoditelja dnevno može obraditi ovisno o vrsti štetnika koji se suzbija:

- kod **dezinfekcije** broj terenskih ekipa izvoditelja od najmanje 2 člana određuje se na osnovi obujma površine, vrsti postupka, stupnju infestacije površine patogenim mikroorganizmima i roku izvršenja mjere

- kod **suzbijanja komaraca** broj terenskih ekipa izvoditelja određuje se na osnovi broja potrebnih uređaja za adulticidni tretman te zadanom području (veličina područja koje mora biti obuhvaćeno tretmanom), s time da je za svaki uređaj koji se koristi s vozila u pokretu potrebna jedna terenska ekipa od najmanje 2 člana

- kod **suzbijanja drugih vrsta člankonožaca** (Arthropoda) čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje od javnozdravstvene važnosti broj terenskih ekipa izvoditelja od najmanje 2 člana određuje se ovisno o obujmu površine, vrsti postupka, stupnju infestacije i roku izvršenja mjere

- kod **suzbijanja štetnih glodavaca** jedna terenska ekipa izvoditelja od najmanje 2 člana dnevno može napraviti 40-100 objekata što ovisi o vrsti objekta (poljoprivredno gospodarstvo ili stambena zgrada ili obiteljska kuća), lokaciji objekta (ruralno ili urbano područje), stupnju infestacije te broju radnih dana propisanih Programom mjera i Provedbenim planom, tj. roku u kojem se mjera mora izvršiti.

Oprema za rad:

- kod dezinfekcije količina i vrsta opreme za rad potrebna za provedbu mjere određuje se na temelju površine, vrste postupka, stupnja infestacije površine patogenim mikroorganizmima i roku izvršenja mjere

- kod suzbijanja komaraca za obradu 300 hektara adulticidnim tretmanom u jednom danu potrebno je:

- 1 uređaj za hladno zamagljivanje ULV postupkom s vozila u pokretu kapaciteta rezervoara minimalno 50 litara i

- 1 uređaj za toplo zamagljivanje s vozila u pokretu kapaciteta rezervoara minimalno 50 litara i

- prijenosni uređaj za toplo zamagljivanje kapaciteta rezervoara minimalno 5 litara

U područjima specifičnog okoliša nadležni zavod za javno zdravstvo donosi odluku o vrsti uređaja koji su potrebni za tretiranje npr. 300 hektara adulticidnim postupkom.

- broj vozila registriranih za obavljanje djelatnosti za prijevoz terenskih ekipa izvođača i opreme određuje se na temelju broja uređaja potrebnih za adulticidni tretman na zadanom području, s time da je za svaki uređaj potrebno jedno vozilo

- kod suzbijanja drugih vrsta člankonožaca (Arthropoda) čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje od javnozdravstvene važnosti količina i vrsta opreme za rad određuje se ovisno o površini, vrsti postupka, stupnju infestacije i roku izvršenja mjere

- kod suzbijanja štetnih glodavaca:

- broj vozila registriranih za obavljanje djelatnosti za prijevoz terenskih ekipa izvođača određuje se na temelju sjedećih mjesta i potrebnom broju neposrednih izvođača, tj. članova terenskih ekipa

Operativni planovi moraju sadržavati sljedeće podatke: opis mjere koja se provodi, popis ulica, objekata ili prostora na kojima se mjera provodi, okvirno vrijeme početka i završetka poduzetih mjera, način izvješćivanja građana, zdravstvenih službi, sanitarne inspekcije i drugih, broj djelatnika i ekipa, sredstva i opremu koja će se koristiti, opis tehnološke primjene, kao i provedene mjere zaštite opreza, zaštitu prostora, objekata i okoliša.

Budući da Zavod izrađuje prijedlog Programa, kojeg iz godine u godinu korigira i nadopunjava sukladno stanju na terenu te organizira provedbu stručnog nadzora nad realizacijom Programa ovlaštenu izvođači obavezuju se:

1.1. Tjedan dana prije provedbe na pojedinim dijelovima Požeško-slavonske županije Zavodu, nositelju Programa dostaviti dio Operativnog Plana provedbe preventivnih mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije za područja koja se planiraju odraditi u sljedećih sedam dana, pri čemu je potrebno uvrštavati korekcije neodrađene u plan za idućih sedam dana. Navedeno je neophodno kako bi se uspio organizirati i uskladiti stručni nadzor s provedbom mjera.

1.2. Dva tjedna nakon proljetne, dodatne odnosno jesenje akcije provedenih DDD mjera na javnim površinama izraditi i dostaviti Zavodu Izvješće o provedenim DDD mjerama, u kojem se navodi vrijeme trajanja akcije, vrste štetnika koji su

suzbijani te vrste i količine utrošenog materijala. U navođenju utroška materijala potrebno je odvojeno prikazivati količine utrošenih biocida na javnim površinama i one koje su utrošene u zatvorenim objektima.

1.3. Do 31. siječnja iduće godine, za područje Požeško-slavonske županije, Zavodu dostaviti Izvješće o provedenim DDD mjerama za prethodnu godinu, u kojem se navode subjekti provedbe, vrste štetnika koji su suzbijani, vrste i količine utrošenog materijala u skladu s obrascima koje je propisao ministar.

1.4. Nekoliko dana prije započinjanja provedbe mjera dezinfekcije i deratizacije (najmanje 48 sati prije) na dobro vidljivim i frekventnim javnim mjestima (oglasnim pločama, predvorjima zgrada, domova zdravlja, komunalnih poduzeća, škola i sl.) izvjesiti tiskanu obavijest s nazivom izvođača, mjestom i vremenom provođenja, sredstvima koja će biti upotrijebljena, mjerama zaštite i opreza, te navedenim antidotom za slučaj trovanja.

1.5. Imati dostatan broj uposlenih stručnih djelatnika za pravodobno obavljanje svih poslova propisanih Programom u periodu od ožujka do lipnja - proljetna (prva akcija) i tri jesenska mjeseca (druga akcija) od rujna do studenog.

Ovlaštenu izvođač mora osigurati identifikacijske iskaznice za sve svoje djelatnike sukladno članku 17. Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (NN 35/07).

STRUČNI NADZOR

Po članku 24. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07) obveznu preventivnu dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe koje je ministar ovlastio za provođenje tih mjera, a sukladno programu iz članka 5. ovoga Zakona. Stručni nadzor nad provedbom preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije provodi nadležni Zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba. Ako mjere preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije provodi Zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, stručni nadzor nad provedbom tih mjera provodi Hrvatski Zavod za javno

zdravstvo.

Stručni nadzor iz stavka 2. i 3. ovoga članka financira se iz sredstava općina, gradova, županija, odnosno Grada Zagreba, korisnika objekta iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona ili drugih obveznika provedbe mjera sukladno programu iz članka 5. ovoga Zakona.

O provedenom stručnom nadzoru iz stavka 2. i 3. ovoga članka izrađuju se izvješća čiji sadržaj, obrazac i način izrade propisuje ministar.

Stručni nadzor nad provođenjem DDD mjera, kao i kontrolu učinkovitosti provođenja ovih mjera, provodi Zavod, a upravni nadzor Ministarstva zdravlja, Sektor županijske sanitarne inspekcije i pravne podrške, Služba županijske sanitarne inspekcije, Područna jedinica – Odjel za istočnu Slavoniju, (Zakon o zdravstvenoj zaštiti NN RH. Br. 150/08, 71/10, 139/10, 22711, 84711, 12/12, 35712 i 70/12).

Stručni nadzor obuhvaća:

- provjeru Programom predviđenih-zadanih DDD postupaka izvidom i/ili anketom stanovništva
- analiza postojećeg stanja
- prosudbu stupnja infestacije na osnovu objektivnih kriterija ili vjerodostojne ankete
- uvid u primjenu biocida (vrsta, koncentracija, način aplikacije-postavljanje mamaca, norme primjene)
- evidentiranje ekoloških niša i kritičnih točaka koje pogoduju razvoju glodavaca i insekata
- sugeriranje mjera sanacije u smislu otklanjanje uvjeta koji pogoduju prisustvu i održavanju glodavaca i insekata
- prijedlog dodatnih korektivnih mjera (DDD i sanitacije) u interventnim situacijama koje nisu predviđene Programom
- informiranje i edukacija pučanstva
- stručno izvješće, prema naručiocu, o provedenim DDD mjerama s naglaskom na mjere sanitacije.

PROSTORNI RASPORED RADA

Sustavna akcija deratizacije provodi se od periferije prema središtu po mjestima i mjesnim područjima kako je navedeno u Provedbenom planu.

Uz obavljanje poslova propisanih Provedbenim planom obvezne preventivne deratizacije u okviru navedenih akcija, ovlaštene izvođači su dužni osigurati interventnu dezinfekciju i

deratizaciju na poziv građana.

U prostornom rasporedu rada prvenstvena se pozornost pridaje provedbi ovih mjera na javnim gradskim površinama, površinama i objektima kojima upravljaju komunalna poduzeća, tržnicama, objektima za proizvodnju i promet namirnicama te stambenim objektima, budući po temeljnom smislu i karakteru navedenih javno - zdravstvenih mjera isti imaju najveće značenje. Na taj način osigurava se prostorna i vremenska usklađenost provedbe DDD mjera različitih izvođača u svrhu usklađivanja i uspješnosti provedbe Programa kako na prostorima i površinama koje imaju ključno značenje tako i na cjelokupnom području.

FINANCIJSKA SREDSTVA

Objekti pod sanitarnim nadzorom u vlasništvu Požeško-slavonske županije

Provedba preventivne i obvezne preventivne DDD mjere na površinama, u prostorima i objektima pod sanitarnim nadzorom koji su u vlasništvu Požeško-slavonske županije te stručni nadzor nad provedbom financira se iz sredstava Županije.

Objekti pod sanitarnim nadzorom u vlasništvu korisnika objekata pod sanitarnim nadzorom

Provedba preventivne i obvezne preventivne DDD mjere na površinama, u prostorima i objektima pod sanitarnim nadzorom koji su u privatnom vlasništvu te stručni nadzor nad provedbom financira se iz sredstava trgovačkih društava, ustanova i drugih pravnih te fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost osobnim radom i pojedinaca vlasnika, posjednika ili nositelja upravljanja objektima iz članka 10. stavak 1. Zakona, tj. korisnika objekata pod sanitarnim nadzorom.

II DIO

SUZBIJANJE ŠTETNIKA OD JAVNOZDRAVSTVENE VAŽNOSTI NA PODRUČJU POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

PROGRAM SUZBIJANJA KOMARACA

Epidemiološki značaj: prijenosnici Malarije, Žute groznice, Denga virusa, ARBO virusnih infekcija, virusa Japanskog encefalitisa, West Nile virusa, Murrey valley virusa, virusa St. Louis encefalitisa, Bunyavirusa, Virus Rift Valley groznice i Filarijaze.

Cilj suzbijanja komaraca i njihovih razvojnih

oblika jest radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti pučanstva; smanjenja uzrokovanja kožnih problema, urtika, eritema, alergijskih promjena nastalih ubodima komaraca i sekundarnih infekcija zbog oštećenja kože nastalog češanjem i grebanjem te uzrokovanja smetnji pri normalnom odvijanju svakodnevnih aktivnosti domicilnog pučanstva i turista.

Vrsta mjere radi ostvarivanja cilja:

– preventivna dezinsekcija kao posebna mjera na području općina i gradova.

Stanje i prioriteti na području Republike Hrvatske:

U Republici Hrvatskoj zabilježeno je više od 50 vrsta komaraca od ukupno stotinjak zabilježenih u Europi. Osim drugih vrsta komaraca koji su na našem području uglavnom molestanti, suzbijanje vrste *Aedes albopictus* (*Stegomyia albopicta*) (Skuse, 1894) ili azijskog tigrastog komarca je od izuzetne javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku.

Aedes albopictus je komarac jugoistočno-azijskog podrijetla koji bi zahvaljujući svojoj prilagodljivoj biološkoj naravi sa sposobnošću preživljavanja zime te izvanrednom agresivnošću prema novim prostorima kombiniranim s klimatskim promjenama te svojom važnošću kao vektor zaraznih bolesti u bliskoj budućnosti mogao predstavljati veliki javnozdravstveni problem za cijelu Republiku Hrvatsku.

Prvi nalaz komarca *Aedes albopictus* u Republici Hrvatskoj je evidentiran krajem listopada 2004. u umjetnom leglu (odbačena zahodska školjka) u šumi u zagrebačkom naselju Prečko. Od 2005. godine do 2011. godine je evidentirano je širenje komarca *Aedes albopictus* u najmanje 7 županija gdje postaje udomaćena vrsta, (Dubrovačko-neretvanska, Istarska, Primorsko-goranska, Splitsko--dalmatinska, Šibensko-kninska i Zadarska županija) te u Gradu Zagrebu.

S obzirom da su i u Republici Hrvatskoj prvi slučajevi autohtone Dengue groznice registrirani krajem rujna 2010. godini na poluotoku Pelješcu (mjesto Podobuće kraj Orebića), od izuzetne je javnozdravstvene važnosti provoditi Program mjera organiziranog, sustavnog, planiranog, a prije svega pravovremenog suzbijanja komaraca uključivo i vrste *Aedes albopictus* na području cijele Republike Hrvatske kako bi se spriječilo njegovo širenje na kontinentalne dijelove Hrvatske a samim time i na našu županiju.

Osvrt na Požeško-slavonsku županiju :

Trenutno u našoj županiji ne postoji organizirano

praćenje pojavnosti komaraca, praćenje legla niti detaljniji podaci o broju, vrstama i žarištima komaraca a ako uzmemo u obzir i elementarne nepogode i poplave tijekom 2014. godine, za pretpostaviti je da problem komaraca neće nestati već da može biti samo veći i da postoji realna opasnost od širenja komarca *Aedes albopictus*, samim time se nameće potreba za detaljnijim i konstantnim praćenjem komaraca.

U navedene mjere se svakako mi kao Zavod za javno zdravstvo moramo uključiti i preuzeti organizaciju i stručno planiranje navedenih mjera, ali uz potporu i financijsku pomoć svih gradova i općina naše Županije.

Stanje tijekom i nakon poplava 2014 godine:

Svake godine na području naše županije bude više ili manje komaraca i dosta stanovnika se žali i postavlja upite o tretiranju, a napominjemo da se navedene mjere nisu do sada radile niti u jednoj općini niti gradu naše županije. Poseban problem i opasnost se pojavio tijekom poplava u svibnju 2014. godine kada je nakon poplava ostalo puno zaostalih bara, lokvi i vode stajačica što ostavlja idealne uvijete za razvoj komaraca.

Slika: Ivanindvorska ulica, Pleternica

Slika: Poplavljeno zemljište oko Kolodvorske ulice, Jakšić

Zaostale vode smo posebno zabilježili na području Općine Jakšić (oko Kolodvorske ulice), na području Grada Pleternice (Ivanindvorska ulica, u naseljima Gradac, Kuzmica, Brodski Drenovac- oko mlina) što je i normalno jer su spomenuta područja bila najviše i izložena poplavi.

Uz pomoć Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te djelatnika ZZJZ Istarske županije pristupilo se izvidu, procjeni i pronalaženju žarišta tj legla ličinki komaraca, larvicidna obrada legla, pojedinih slivnih kanalizacionih šahtova te u pojedinim naseljima i adulticidno tretiranje komaraca u večernjim satima. Navedenim mjerama se ublažila situacija i trenutno tj privremeno stavilo pod kontrolu daljnje širenje komaraca, što naravno nije imalo dugotrajni učinak.

Tijekom elementarnih nepogoda, poplava i uz pretpostavku da se kišno razdoblje produži, da nema sunčanih razdoblja, da se pojavi epidemija neke od zaraznih bolesti koje prenose komarci, problem sa navedeni štetnicima bi postao hitan i ogroman, stoga se opet nameće potreba za konstantnim uvidom, nadzorom tj evidencijom (monitoringom) komaraca.

Uočeni nedostaci za sanaciju terena:

Na području naselja Kuzmica, prema Jakšiću postoji povećana rupa u zemljištu u kojoj se konstantno sakuplja voda, a pronašli smo i ličinke komaraca, navedenu rupu bi trebalo sanirati.

Isto tako na području naselja Gradac uočen je čitav niz kanala koji nisu prohodni, u kojima se nakuplja voda, u kojima smo pronašli ličinke komaraca a velika je vjerojatnost da u pojedine kanale određeni stanovnici ispuštaju i kanalizacijske otpadne vode. Navedeni kanali se nalaze prvenstveno u dijelu Gradca zvanom „Pašnjak“, kanale bi trebalo sanirati, očistiti i napraviti prohodnima.

U Općini Jakšić velik dio poljoprivrednih površina u blizini željezničkog kolodvora i Kolodvorske ulice je bio potopljen i „stajala,“ je voda, trebalo bi razmotriti i procijeniti mogućnost izgradnje prohodnih kanala kojima bi se taj teren isušivao.

Slika 1: Kuzmica, izlaz prema Jakšiću

Slika 2: Gradac, „Pašnjak“- neprohodni kanali sa ustajalom vodom i ličinkama

Plan za 2015. godinu:

Plan Zavoda za javno zdravstvo je u 2015. godini započeti sa monitoringom, terenskim izvidima registrirati i kartografirati otkrivena žarišta komaraca, kako bi se u narednim periodima moglo pristupiti daljnjim mjerama kontrole komaraca na području naše županije: prvenstveno larvicidnim tretmanima voda stajaćica - žarišta, a po potrebi i adulticidnim tretiranjima po ugroženim područjima.

MONITORINGA KOMARACA

Utvrđivanje područja infestacije s komarcima

Infestirana područja potrebno je zabilježiti u posebnim planovima ili zemljopisnim kartama, što pretpostavlja prvi i najvažniji preduvjet za organiziranu borbu protiv komarca. Ako je na infestiranom području prisutno bilo kakvo sabiralište voda (privremeno ili trajno), isto može postati mjestom ovipozicije komaraca i razvoja ličinaka stoga se mora definirati kao »žarište«.

Žarišta mogu biti potencijalna, sigurna, stalna ili pokretna. Dok *Culex* vrste komaraca prelete do 2 kilometra od primarnog žarišta, a *Anopheles* 3 do čak 16 km, vrsta komarca *Aedes albopictus* u načelu jedva da se udaljuje od svog

primarnog žarišta (leti ne više od 100 – 300 m), međutim tijekom jedne sezone može se uz vjetar udaljiti od primarnog žarišta još poneki kilometar. Odrasli oblici vole se uvući u unutrašnjost prijevoznih sredstava, čime uz poslovično odlaganje jaja na vlažnim predmetima znatno doprinose obilnoj rasprostranjenosti vrste *Aedes albopictus* u prostoru.

Za planiranje intervencije na nekom području mora se utvrditi infestacija komarcima. Infestacija komarcima se utvrđuje **trajnim nadzorom ciljanog (reprezentativnog) područja**, tj. nalaženjem ličinki i krilatica, preciznim omeđivanjem i prepoznavanjem žarišta, utvrđivanjem jesu li komarci rasprostranjeni na tom području ili se nalaze razasuti diskontinuirano.

Popisivanje žarišta, povremeni nadzor, utvrđivanje razine stanja

Zatvorena staništa kontroliraju se u pravilnim vremenskim razmacima tijekom cijele godine jer su u njima su stabilni uvjeti (temperatura, vlaga) koji pogoduju razvoju komaraca i nisu podložni meteorološkim promjenama.

Otvorena staništa i sva prethodno zabilježena sigurna žarišta potrebno je nadzirati u periodu aktivnosti komaraca (4./5. mjesec do 11. mjeseca) na način da se:

- a) prosuđuje učinkovitost poduzetih mjera i prati moguće raseljavanje komaraca prema susjednim područjima,
- b) prati prisutnost ličinaka nadzorom popisanih žarišta uz uzorkovanje ličinaka i kukuljica,
- c) prosuđuje vrijednost poduzetih higijensko-profilaktičkih mjera od strane pučanstva ili vlasnika prostora uz zabilješke o mogućim novootkrivenim žarištima,
- d) prisutnost krilatica mjeri se lovkama ili postupkom ovipozicije.

Nakon što Zavod za javno zdravstvo utvrdi sva pojedinačna žarišta (i ličinki, ali i krilatica) na nekom području općine ili grada i razvrsta ih u neku od grupa, ista se točno određuju radi detaljnog unosa u karte ili kompjuterski program što zahtijeva veoma precizne podatke o mjestu, tipu, prisutnosti vode, proizvodnom potencijalu, nadzoru i obradi što može raditi samo osoba koja dobro poznaje područje za koje se izrađuje Program mjera i Provedbeni plan i zna točno locirati žarište.

Na temelju kontinuiranog monitoringa i praćenja pojavnosti komaraca Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije predlaže i potrebne mjere i način suzbijanja komaraca

Način suzbijanja komaraca

Suzbijanje komaraca, uključivo i vrste *Aedes albopictus*, provodi se na 4 razine, vodeći stalnu brigu o očuvanju biološke raznolikosti područja:

1. **Sanacijskim postupcima** koji se temelje na sustavnom uklanjanju ili smanjivanju uvjeta za razvoj i razmnožavanje komaraca te otklanjanju ekoloških niša na području provedbe Programa suzbijanja komaraca. U tom cilju Zavod za javno zdravstvo obavezan je sustavno pratiti i bilježiti katastar vidljivih i skrivenih voda – legla ličinačkih stadija (Upitnik o žarištu ličinki komaraca – Obrazac 1. i Praćenje legla komaraca – Obrazac 2. koji su sastavni dio ovoga Programa) te ukazivati općinama i gradovima u županijama na poduzimanje različitih asanacijsko – sanitacijskih postupaka kojima bi se smanjili uvjeti za razvoj i razmnožavanje komaraca (npr. zatrpavanja umjetno stvorenih bara i lokvi, povećanja protočnosti ustajalih voda, uklanjanje barijera u protočnosti nakapnog (oborinskog) sustava te uklanjanje svih drugih recipijenata oborinskih voda uključujući vaze na grobljima u području rasprostranjenosti vrste *Aedes albopictus*, uklanjanja krutog otpada pogodnog za nakupljanje vode itd.).

2. **Provođenjem zdravstvenog odgoja lokalnog stanovništva** - treba nastojati do maksimalne razine ukloniti sva moguća mjesta zadržavanja komaraca. Edukacija što veće populacije lokalnog stanovništva može se provoditi npr. distribucijom informativno – edukativnih postera i letaka o komarcima kao vektorima zaraznih bolesti te individualnom ukljanjanju potencijalnih ekoloških niša, informiranje pučanstva putem lokalnih radio postaja te lokalnih tiskovina itd.

3. Biološke mjere suzbijanja:

– postići učinkovito suzbijanje uvođenjem (gdje je to moguće) predatora ličinki komaraca ribice *Gambusia holbrooki* u različite stalne vodene nakupine (lokve) što doprinosi očuvanju čovjekovog okoliša te biološke raznolikosti,

– primjenom dozvoljenih larvicidnih pripravaka na bazi *Bacillus thuringiensis* var. *israelensis* u obliku tekućine, granula, prašiva ili sporo otpušajućih briketa, ručnom primjenom ili postupcima prskanja ili granuliranja s vozila,

čamaca, zrakoplova ili helikoptera, intenzitetom obrade **svaka 3 tjedna u sezoni** od trenutka pozitivnog nalaza, što ne izaziva štete za neciljane vrste u čistim ili obraslim vodama.

4. Kemijske mjere suzbijanja:

4.1. Primjenom regulatora rasta u obliku tekućine, granula ili sporo otpuštajućih briketa bez šteta za neciljane vrste u čistim vodama

4.2. Primjenom insekticidnih larvicida u obliku moćivih prašiva, tekućine, granula ili kompresa, za obradu različitih vodenih nakupina i recipijenata, ovisno o protočnosti, svaka 3 do 4 tjedna od trenutka pozitivnog nalaza primjenom prskalica, granulatora ili ručno, iz vozila, čamaca ili pješke, prema naputcima proizvođača te vrsti, namjeni, stupnju zagađenosti i dubini vodenih površina.

Svaki vodospremnik ili stajaća voda s održivosti većom od 7 dana može predstavljati leglo ličinki komaraca. Sukladno navedenim postupcima potrebno je trajno educirati naručitelja mjere i pučanstvo da su sustavne larvicidne mjere suzbijanja znakovito učinkovitije na brojnost populacija komaraca, ekološki prihvatljivije u smislu očuvanja biološke raznolikosti korisne faune kopna te ih u smislu zaštite čovjekovog okoliša treba prvenstveno koristiti tijekom cijele godine. Iz toga razloga Program mjera i Provedbeni plan suzbijanja komaraca za općine i gradove u županiji treba usmjeriti na suzbijanje ličinki komaraca.

4.3. Adulticidna metoda, tj. suzbijanje krilatica je metoda izbora i ovisi isključivo o stručnoj prosudbi epidemiološke službe Zavoda za javno zdravstvo kao dopuna provedbenih larvicidnih postupaka, a provodi se postupcima:

- rezidualnog prskanja (orošavanja) zatvorenih prostora,
- hladnog zamagljivanja sa zemlje pri čemu su ekološki najprihvatljiviji vodeni rastvori insekticida,
- toplog zamagljivanja sa zemlje, za obradu manjih ili većih ciljanih površina.

Adulticidni postupci predstavljaju znatnu opasnost za sve neciljane vrste noćnih kukaca, a posredno za njihove predatore na području adulticidnog postupaka ili na širem području gdje strujom vjetrova mogu biti preneseni toksični aerosoli, što obzirom na neznatnu učinkovitost, a široki spektar djelovanja predstavlja znatnu ekološku štetu. Treba uvijek naglašavati da su svi adulticidni postupci neselektivni postupci koji

ugrožavaju zdravlje osjetljivih skupina ljudi, uzrokuju štete u okolišu uključujući i vodene i kopnene životinje, uništavaju sve trenutačno prisutne vrste insekata te stoga bitno narušavaju biološku ravnotežu opterećujući okoliš štetnim tvarima, dok dugotrajnom primjenom dovode do ugroze biodiverziteta.

Sukladno članku 14. stavak. 5. Pravilnika o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije, primjena biocidnih pripravaka toplim ili hladnim zamagljivanjem iz zrakoplova zabranjena je nad naseljenim područjima, nacionalnim parkovima i ostalim zaštićenim područjima.

Osnovni naputci za asanacijsko-sanitacijske mjere u okolišu su:

– Ulice, trgovi, javna i privatna dvorišta, kuće i njihove okućnice, otkriveni tereni i njihovi pripadajući dijelovi u gradu i selu (ruralni i šumski tereni) trebaju se održavati na takav način da oborinske vode ili vode drugog podrijetla mogu otjecati bez mogućnosti da stvaraju stagnaciju ili baruštinu.

– U okruženjima gdje žive i borave ljudi (terase, vrtovi, parkovi i dr.) treba izbjegavati nakupljanje vode mičući svaku vrstu potencijalnog recipijenta za razvoj larvi komaraca kao npr. kante, kantice, bačve, posude itd.

– U vrtovima i dvorištima mjesta gdje se nakuplja kišnica treba pregledavati, a posude u kojima se nakuplja voda kao tanjurići ispod vaza za cvijeće, posude iz kojih životinje (domaći ljubimci) piju vodu i dr., treba periodički prazniti i čistiti svakih 7 dana.

– Fiksne recipijente za vodu kao npr. kade, bačve i posude za zalijevanje vrtova, treba pokriti s pokrovima od plastike ili sličnog nepromočivog materijala ili mrežom protiv komaraca.

– U male ukrasne fontane u vrtovima – parkovima treba umetnuti ribice gambuzije.

– Sve spremnike i ostale materijale (npr. plastične folije) treba odlagati na način da se izbjegne nakupljanje kišnice

– Sve eventualne spremnike vode treba pravilno i čvrsto zatvoriti poklopcem.

– Unutar groblja, gdje nema vode tretirane larvicidnim sredstvima, vaze za cvijeće se moraju puniti vlažnim pijeskom ili se voda za vazu mora tretirati nekim larvicidnim proizvodom pri svakoj zamjeni cvijeća; u slučaju kad se upotrebljava umjetno cvijeće, vaza i dalje mora biti napunjena vlažnim pijeskom ako je na otvorenome; osim toga, sve posude koje se povremeno koriste za

cvijeće i zalijevanje moraju se odlagati na način da se izbjegne nakupljanje vode u slučaju kiše.

– Svaku pneumatsku gumu u dolasku i u odlasku potpuno isprazniti od eventualnog sadržaja vode. Pneumatske gume, nakon što smo ih ispraznili od vode, složiti u piramide i preslagivati svakih 15 dana; pokriti ih nepropusnim pokrivalom na način da se onemogući nakupljanje vode (vulkanizerske radionice, skladišta otpadnih guma...).

– Pneumatske gume koje se ne upotrebljavaju ili koje su neupotrebljive treba eliminirati. Nakon što ih se isprazni od sadržaja vode, treba ih bar privremeno staviti u zatvorene kontejnere na način da se onemogući skupljanje vode u njima.

– Treba spriječiti hranjenje muha i/ili štetnih glodavaca na smeću i raznoraznim organskim otpacima zatvaranjem spremnika za smeće, primjerenom pohranom otpadaka, pravodobnim prijevozom, propisnim odlaganjem smeća (zatrpanjem) te sanitacijom svekolikog ljudskog okoliša u što spada i uklanjanje izbačenih nakupina morskih trava na obalnom rubu, sagnjilog voća ili organskih otpadaka nastalih u tijeku industrijske prerade.

– Treba spriječiti hranjenje muha na ljudskih ekskrementima zatvaranjem zahoda, septičkih jama, kanalizacije i kloaka. Treba onemogućiti prehranu muha na gnoju ili balegi, sušenjem balege (odvođenje tekućine), odstranjivanjem ili prekrivanjem uskladištene balege, zakopavanjem balege ili slaganjem u hrpe pokrivenne plastičnim pokrovom.

– Treba zabraniti onečišćenje javnih površina fekalnim materijalom životinjskog ili humanog porijekla

– Na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo treba propisati i poduzeti sve druge asanacijske – sanitacijske mjere koje će spriječiti stvaranje uvjeta za rast i razmnožavanje patogenih mikroorganizama te otklanjanje izvora hrane i zaklona koji pogoduju razmnožavanju štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca.

Stručni nadzor provedbe programa

Stručni nadzor provodi se sukladno članku 24. Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07).

Stručni nadzor provedbe programa obavljaju djelatnici Službe za epidemiologiju, Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije.

Inspeksijski nadzor provedbe programa

Inspeksijski nadzor provedbe programa

suzbijanja komaraca obavlja Odsjek za sanitarnu inspekciju Ministarstva zdravlja.

Financijska sredstva

Financijska sredstva za provedbu programa suzbijanja komaraca na određenim područjima osiguravaju Gradovi i Općine.

Oni u proračunskim stavkama osiguravaju i financijska sredstva za provedbu stručnog nadzora nad provedbom Programa suzbijanja komaraca na području Gradova i Općina koje provodi Zavod za javno zdravstvo županije.

Program mjera iz članka 5. stavka 1. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti propisuje minimalan sadržaj obrazaca, a nadležni Zavod za javno zdravstvo prilagođava obrasce prema vlastitim potrebama te ih prilaže Programu mjera i Provedbenom planu kao obveznu dokumentaciju.

STUPANJE NA SNAGU

Ovaj Program stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Požeško-slavonskom službenom glasniku".

KLASA: 500-01/16-01/32

URBROJ: 2177/1-01-16-4

U Požegi, 29. siječnja 2016.

ŽUPAN:

Alojz Tomašević, dipl.oec., v.r.

Na temelju članaka 11. i 13. Zakona o regionalnom razvitku Republike Hrvatske (NN 147/14), članka 41. točka 1. kao i članka 58. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik" br. 1/13.), Župan Požeško-slavonske županije dana 09. veljače 2016. godine donosi

ZAKLJUČAK

Članak 1.

Pristupa se izradi Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020. godine.

Članak 2.

Nositelj izrade Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2020. godine je Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo.

Članak 3.

U svrhu praćenja izrade Županijske razvojne strategije osniva se Glavni županijski tim kojeg čine:

- Alojz Tomašević, župan Požeško-slavonske županije
- Ferdinand Troha, zamjenik župana Požeško-slavonske županije
- Željko Jakopović, zamjenik župana Požeško-slavonske županije
- Željko Obradović, tajnik skupštine Požeško-slavonske županije
- Damir Jakoubek, Upravni odjel za proračun i financije Požeško-slavonske županije

Članak 4.

S ciljem utvrđivanja zajedničkih prioriteta na razini jedinice područne (regionalne) samouprave, Požeško-slavonske županije, predlaganja strateških projekata te obavljanja drugih poslova u skladu sa Zakonom i Uredbom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada Partnerskog vijeća („Narodne novine“ br. 103/15), osnovat će se Partnersko vijeće županije kao savjetodavno tijelo.

Rješenje o imenovanju Partnerskog vijeća županije donosi župan temeljeno na članku 12. stavak 3. Uredbe o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća („Narodne novine“ br. 103/15, u daljem tekstu Uredba) te članka 41. točka 1. i 58. Statuta Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“ br. 1/2013).

Partnerska vijeća (odbori) koja su osnovana i djeluju na temelju odredbi Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 153/09) dužna su u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe uskladiti svoje ustrojstvo i organizaciju rada s odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 147/14) i ove Uredbe.

Članak 5.

Za pripremu programskih dokumenata Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije te kao pomoć u radu Županijskom partnerskom vijeću te Glavnom županijskom timu, osnivaju se radni timovi:

1. Gospodarstvo i turizam

Voditelj tima:

Branka Kuba, pročelnica Upravnog odjela za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško-slavonske županije

2. Ruralni razvoj, poljoprivreda i zaštita prirode

Voditelj tima:

Ivica Samardić, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije

3. Infrastruktura, prostor, okoliš i energetika

Voditelj tima:

Mladenko Soldo, ravnatelj Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije

4. Društvene djelatnosti, civilno društvo i socijalna skrb

Voditelj tima:

Vesna Vlašić, pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti Požeško-slavonske županije

Voditelji timova predlažu sami članove timova. Odabir članova proveden je u konzultacijama sa njima i njihovim predlagateljima tijekom 2014. i 2015. godine.

Članak 6.

Administrativne i stručne poslove za potrebe Županijskog partnerskog vijeća (odbora) za izradu Županijske razvojne strategije Požeško-slavonske županije obavlja koordinator za jedinicu područne (regionalne) samouprave, Regionalna razvojna agencija Požeško-slavonske županije - PANORA d.o.o., a unutar iste osniva se koordinacijski tim kojeg čine:

- Senka Horvat, direktorica Regionalne razvojne agencije Požeško-slavonske županije-PANORA d.o.o.

- Zdenko Kolarić, voditelj izrade Strategije

- Anton Devčić, voditelj projektnog tima

- Tajana Pavić, stručna suradnica za gospodarstvo

- Veronika Peić, projekt asistent

Članak 7.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen u „Požeško-slavonskom službenom glasniku“.

KLASA: 022-01/16-01/02

UR.BROJ: 2177/1-01-16-02

Požega, 09.02.2016.

ŽUPAN:

Alojz Tomašević, dipl.oec., v.r.

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE POŽEŠKO – SLAVONSKE ŽUPANIJE, kojeg zastupa, Mladenko Soldo,

dipl. ing. građ., s jedne strane kao Poslodavac
i

**SINDIKAT DRŽAVNIH I
LOKALNIH SLUŽBENIKA I
NAMJEŠTENIKA REPUBLIKE
HRVATSKE**, kojeg zastupaju predsjednik
Sindikata Boris Pleša i sindikalni povjerenik
Županijskih ureda Požega, Ljuban Čolić sklopili
su dana 18. 12. 2015. godine

DODATAK III

**Kolektivnom ugovoru za zaposlene u javnoj
ustanovi Zavoda za prostorno uređenje
Požeško-slavonske županije od 19. prosinca
2013. godine**

Članak 1.

Članak 48. Kolektivnog ugovora za
zaposlene u Zavodu za prostorno uređenje
Požeško – slavonske županije, članak 60. stavak
1. i članak 60. stavak 2. neće se primjenjivati u
2016. godini.

Članak 2.

Visine dnevnica za službena putovanja u
Republici Hrvatskoj u članku 53. Kolektivnog
ugovora za zaposlene u Zavodu za prostorno
uređenje Požeško – slavonske županije iznositi
će 170,00 kuna

Članak 3.

Ovaj dodatak kolektivnog ugovora
primjenjuje se od 01. 01. 2016. godine i biti će
objavljen u “Požeško slavonskom službenom
glasniku“

Klasa:110-01/14-01/08

Urbroj:2177/1-06-06/6-15-1

U Požegi: 18. 12. 2015. godine

**ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
POŽEŠKO-SLAVONSKO ŽUPANIJE**

Mladenko Soldo, dipl. ing. građ., v.r.

**ZA SINDIKAT DRŽAVNIH I
LOKALNIH SLUŽBENIKA I
NAMJEŠTENIKA RH**

Boris Pleša, dipl. politolog, predsjednik, v.r.

**ZA PODRUŽNICU
ŽUPANIJSKIH UREDA POŽEGA**
Ljuban Čolić, ing., sindikalni povjerenik, v.r.

POŽEŠKO – SLAVONSKA ŽUPANIJA,
kojeg zastupa župan, Alojz Tomašević, dipl. oec.
kao Poslodavac

i

**SINDIKAT DRŽAVNIH I
LOKALNIH SLUŽBENIKA I
NAMJEŠTENIKA REPUBLIKE
HRVATSKE**, kojeg zastupaju predsjednik
Sindikata Boris Pleša i sindikalni povjerenik
Županijskih ureda Požega, Ljuban Čolić sklopili
su dana 18. 12. 2015. godine

DODATAK IV

**Kolektivnom ugovoru za zaposlene u Upravnim
tijelima Požeško-slavonske županije od 30.
travnja 2013. godine**

Članak 1.

Članak 48. Kolektivnog ugovora za
zaposlene u upravnim tijelima Požeško –
slavonske županije, članak 60. stavak 1. i članak
60. stavak 2. neće se primjenjivati u 2016. godini.

Članak 2.

Visine dnevnica za službena putovanja u
Republici Hrvatskoj u članku 53. Kolektivnog
ugovora za zaposlene u upravnim tijelima
Požeško – slavonske županije iznositi će 170,00
kuna

Članak 3.

Ovaj dodatak kolektivnog ugovora
primjenjuje se od 01. 01. 2016. godine i biti će
objavljen u “Požeško slavonskom službenom
glasniku“

Klasa:110-01/15-01/06

Urbroj:2177/1-06-06/6-15-1

Upožegi: 18. 12. 2015. godine

ZA POŽEŠKO-SLAVONSKU ŽUPANIJU
Alojz Tomašević, dipl.oec. župan., v.r.

**ZA SINDIKAT DRŽAVNIH I
LOKALNIH SLUŽBENIKA I
NAMJEŠTENIKA RH**

Boris Pleša, dipl. politolog, predsjednik, v.r.

**ZA PODRUŽNICU
ŽUPANIJSKIH UREDA POŽEGA**
Ljuban Čolić, ing., sindikalni povjerenik, v.r.

TURISTIČKA ZAJEDNICA POŽEŠKO – SLAVONSKE ŽUPANIJE, koju zastupa direktorica, Maja Jakobović, dipl. oec., s jedne strane kao Poslodavac

i
SINDIKAT DRŽAVNIH I LOKALNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA REPUBLIKE HRVATSKE, kojeg zastupaju predsjednik Sindikata Boris Pleša i sindikalni povjerenik Županijskih ureda Požega, Ljuban Čolić sklopili su dana 18. 12. 2015. godine.

DODATAK IV

Kolektivnom ugovoru za zaposlene u Turističkoj zajednici Požeško-slavonske županije od 30. travnja 2013. godine

Članak 1.

Članak 48. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Turističkoj zajednici Požeško – slavonske županije, članak 60. stavak 1. i članak 60. stavak 2. neće se primjenjivati u 2016. godini.

Članak 2.

Visine dnevnica za službena putovanja u Republici Hrvatskoj u članku 53. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Turističkoj zajednici Požeško – slavonske županije iznositi će 170,00 kuna

Članak 3.

Ovaj dodatak kolektivnog ugovora primjenjuje se od 01. 01. 2016. godine i biti će objavljen u “Požeško slavonskom službenom glasniku“

Klasa:110-01/14-01/05

Urbroj:2177/1-06-06/6-15-1

Upožegi: 18. 12. 2015. godine

TURISTIČKA ZAJEDNICA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE
Maja Jakobović, dipl. oec.,v.r.

ZA SINDIKAT DRŽAVNIH I LOKALNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA RH

Boris Pleša, dipl. politolog, predsjednik,v.r.

ZA PODRUŽNICU ŽUPANIJSKIH UREDA POŽEGA
Ljuban Čolić, ing.,
sindikalni povjerenik, v.r.

JAVNA USTANOVA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJEM POŽEŠKO – SLAVONSKE ŽUPANIJE, koji zastupa ravnatelj mr. sc. Ivica Samarđić s jedne strane kao poslodavac

i
SINDIKAT DRŽAVNIH I LOKALNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA REPUBLIKE HRVATSKE, kojeg zastupaju predsjednik Sindikata Boris Pleša i sindikalni povjerenik Županijskih ureda Požega, Ljuban Čolić sklopili su dana 18. 12. 2015. godine

DODATAK IV

kolektivnom ugovoru za zaposlene u Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim područjem Požeško – slavonske županije od 30. travnja 2013. godine

Članak 1.

Članak 48. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim područjem Požeško – slavonske županije, članak 60, stavak 1. i članak 60. stavak 2. neće se primjenjivati u 2016. godini.

Članak 2.

Visine dnevnica za službena putovanja u Republici Hrvatskoj u članku 53. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim područjem Požeško – slavonske županije iznositi će 170,00 kuna

Članak 3.

Ovaj dodatak kolektivnog ugovora primjenjuje se od 01. 01. 2016. godine i biti će objavljen u “Požeško slavonskom službenom glasniku“

Klasa:110-01/14-01/04

Urbroj:2177/1-06-06/6-15-1

U Požegi, 18. 12. 2015. god.

ZA JAVNU USTANOVU ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJEM POŽEŠKO – SLAVONSKE ŽUPANIJE

dr.sc.Ivica Samarđić,v.r.

**ZA SINDIKAT DRŽAVNIH I
LOKALNIH SLUŽBENIKA I
NAMJEŠTENIKA RH**

Boris Pleša, dipl. politolog,
Predsjednik, v.r.

**ZA PODRUŽNICU
ŽUPANIJSKIH UREDA POŽEGA**
Ljuban Čolić, ing., sindikalni povjerenik, v.r.

**REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE-
PANORA**

mr.sc. Senka Horvat, dipl. oec.,v.r.

**ZA SINDIKAT DRŽAVNIH I
LOKALNIH SLUŽBENIKA I
NAMJEŠTENIKA RH**

Boris Pleša, dipl. politolog,
predsjednik, v.r.

**ZA PODRUŽNICU
ŽUPANIJSKIH UREDA POŽEGA**

Ljuban Čolić, ing.
sindikalni povjerenik, v.r.

**REGIONALNA RAZVOJNA
AGENCIJA POŽEŠKO – SLAVONSKE
ŽUPANIJE-PANORA** d.o.o., koju zastupa
direktorica, mr.sc. Senka Horvat, dipl. oec., s
jedne strane kao Poslodavac

i

**SINDIKAT DRŽAVNIH I
LOKALNIH SLUŽBENIKA I
NAMJEŠTENIKA REPUBLIKE**

HRVATSKE, kojeg zastupaju predsjednik
Sindikata Boris Pleša i sindikalni povjerenik
Županijskih ureda Požega, Ljuban Čolić sklopili
su dana 18. 12. 2015. godine

DODATAK IV

Kolektivnom ugovoru za zaposlene u
Regionalnoj razvojnoj agenciji Požeško-
slavonske županije – Panora od 30. travnja
2013. godine

Članak 1.

Članak 48. Kolektivnog ugovora za
zaposlene u Regionalnoj razvojnoj agenciji
Požeško – slavonske županije - Panora, članak
60. stavak 1. i članak 60. stavak 2. neće se
primjenjivati u 2016. godini.

Članak 2.

Visine dnevnica za službena putovanja u
Republici Hrvatskoj u članku 53. Kolektivnog
ugovora za zaposlene u Regionalnoj razvojnoj
agenciji Požeško – slavonske županije - Panora
iznositi će 170,00 kuna

Članak 3.

Ovaj dodatak kolektivnog ugovora
primjenjuje se od 01. 01. 2016. godine i biti će
objavljen u “Požeško slavonskom službenom
glasniku“

Klasa:110-01/15-01/07

Urbroj:2177/1-06-06/6-15-1

U Požegi: 18. 12. 2015. godine

AKTI VIJEĆA NACIONALNIH MANJINA

Na temelju članka 27, stavka 1. Zakona o pravima nacionalnih manjina („Narodne Novine“ br. 155/02; 47/10; 80/10; 93/11) i članka 6. Zakona o Registru vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina („Narodne novine 80/11, 34/12), Vijeće talijanske nacionalne manjine Požeško-slavonske županije na sjednici održanoj 5. veljače 2016. donosi

STATUT VIJEĆA TALIJANSKE NACIONALNE MANJINE POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Statutom utvrđuje se naziv, sjedište i područje na kojem djeluje Vijeće talijanske nacionalne manjine (u daljnjem tekstu Vijeće); zastupanje, djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi, tijelima vijeća, njihovom sastavu, izboru, opozivu, ovlastima te načinu odlučivanja. Statut sadržava i odredbe o: imovini, načinu stjecanja imovine i općim aktima Vijeća.

Članak 2.

Puni naziv Vijeća je: VIJEĆE TALIJANSKE NACIONALNE MANJINE POŽEŠKO - SLAVONSKE ŽUPANIJE napisano na latiničnom pismu, te CONSIGLIO DELLA MINORANZA ITALIANA PER LA CONTEA DI POŽEGA E SLAVONIJA napisano na talijanskom jeziku.

Skraćeni naziv Vijeće talijanske nacionalne manjine je: VTNM koje se piše na latiničnom pismu.

Oznaka nacionalne manjine je talijanska nacionalna trobojka pravokutnog oblika sa slijedećim rasporedom boja (s lijeva na desno): zelena, bijela, crvena,

Sjedište Vijeća je u Ploštinama, na adresi Ploštine 54.

Vijeće djeluje na području županije Požeško-slavonske.

Vijeće zastupa predsjednik Vijeća.

Članak 3.

Radi usklađivanja ili unaprjeđivanja zajedničkih interesa Vijeće može osnivati koordinacije vijeća nacionalnih manjina ili im pristupati.

Članak 4.

Vijeće ima pečat okruglog oblika promjera 35 mm koji je obodno ispisan punim nazivom, a u sredini je pečata je oznaka sjedišta Vijeća.

Članak 5.

Rad vijeća je javan.

Javnost rada osigurava se i ostvaruje pravodobnim i istinitim izvješćivanjem pripadnika i udruga nacionalne manjine.

Predstavnici sredstava javnog priopćavanja mogu prisustvovati sjednicama Vijeća i izvještavati javnost o radu Vijeća i njegovih tijela. Radi što potpunijeg ostvarivanja javnosti rada Vijeće može izdavati svoje glasilo u skladu s propisima o javnom informiranju. Odluku o izdavanju glasila donosi Vijeće.

Vijeće po potrebi izdaje i druga sredstva javnog informiranja (periodične publikacije, biltene, plakate i sl.) sukladno propisima o izdavačkoj djelatnosti.

II. DJELOKRUG VIJEĆA, PRAVA I OBVEZE ČLANOVA VIJEĆA

Članak 6.

Cilj Vijeća je zaštita i promicanje interesa pripadnika nacionalnih manjina u skladu s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Ostvarivanje cilja iz stavka 1. ovog članka Vijeća ostvaruje se:

- predlaganjem tijelima jedinice samouprave mjera za unaprjeđivanje položaja nacionalne manjine na njenom području, uključujući davanje prijedloga općih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu tijelima koja ih donose;

- isticanjem kandidata za dužnosti u tijelima državne uprave i tijelima jedinica samouprave;

- obavješćavanjem o svakom pitanju o kome će raspravljati radna tijela predstavničkog tijela jedinice samouprave, a tiče se položaja nacionalne manjine;

- davanjem mišljenja i prijedloga na programe radijskih i televizijskih postaja na lokalnoj i regionalnoj razini namijenjene nacionalnim manjinama ili na programe koji se odnose na manjinska pitanja.

- organiziranjem savjetovanja,

- te kroz druge poslove koji doprinose ostvarivanju ciljeva u skladu sa programom rada vijeća

Članak 7.

Prava i obveze članova vijeća su;

- da biraju i budu birani u tijela Vijeća;
- da budu obaviješteni o radu Vijeća i doprinose ostvarivanju njegove djelatnosti;
- da se pridržavaju odredaba ovog Statuta i drugih općih akata Vijeća;
- da čuvaju i podižu ugled Vijeća.

III. RAD VIJEĆA**Članak 8.**

Radna tijela Vijeća su;

1. Predsjednik Vijeća,
2. Zamjenik Predsjednika Vijeća,
3. Odbor za financijska pitanja,
4. Odbor za ljudska prava i ustavno pravni položaj Talijana u Hrvatskoj,
5. Odbor za kulturu, vjeru i povijest,,
6. Odbor za odgoj, obrazovanje i omladinu,
7. Odbor za povratak, obnovu i ekonomsko - socijalni položaja u Županiji,
8. Odbor za informiranje, izdavaštvo i dokumentaciju,
10. Odbor za suradnju s Talijanima u drugim zemljama i drugim Vijećima nacionalne manjine

Članovi radnih tijela biraju se i razrješuju natpolovičnom većinom svih članova vijeća. Radna tijela sama biraju svog predsjednika iz reda svojih članova.

Članak 9.

Vijeće saziva predsjednik vijeća pisanim pozivom članovima najmanje 7 dana prije održavanja sjednice. Poziv sadržava podatke o mjestu i vremenu održavanja sjednice te prijedlog dnevnog reda. Uz poziv dostavljaju se i materijali o pitanjima koja su na dnevnom redu. Izuzetno od stavka 1. ovog članka u hitnim slučajevima, Vijeće se može sazvati i u kraćem roku uz dostavu materijala neposredno na sjednici.

Članak 10.

O sjednicama Vijeća i njegovim radnim tijelima vodi se zapisnik. Skraćeni zapisnik s popisom prisutnih i odsutnih članova Vijeća te donijetim zaključcima ili odlukama verificira se na prvoj slijedećoj sjednici Vijeća. Zapisnik obvezatno potpisuju predsjednik Vijeća ili osoba koja je sjednici predsjedavala te

zapisničar.

Članak 11.

Sjednice Vijeća održavaju se po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca. Najmanje 1/3 članova vijeća ima pravo pisanim putem tražiti od predsjednika Vijeća sazivanje sjednice. Ukoliko predsjednik Vijeća iz neopravdanih razloga ne želi sazvati sjednicu Vijeća, sjednicu može sazvati 1/3 članova Vijeća, koja pri odluci o sazivanju određuju ime osobe koja će u njihovo ime sazvati sjednicu. Odluku o sazivanju sjednice od strane članova Vijeća mora biti obrazložena i priložena pozivu za sjednicu.

Članak 12.

Sjednici Vijeća koju su sazvali članovi Vijeća predsjedava predsjednik Vijeća ili njegov zamjenik ako su prisutni na sjednici. U suprotnom, sjednici predsjedava osoba koja je potpisala poziv za sjednicu ili osoba koju članovi izaberu većinom glasova prisutnih članova. Vijeće može pravovaljano odlučivati ukoliko je nazočna natpolovična većina svih članova vijeća, prema članku 24. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Ukoliko sjednici ne pristupi polovina članova, predsjednik saziva novu sjednicu u roku od 3 dana. Statut, program rada, financijski plan i završni račun Vijeće donosi većinom glasova svih članova (prema odredbi članka 27 st. 3. Ustavnog zakona o nacionalnim manjinama):

Članak 13.

Vijeće donosi;

- Statut i njegove izmjene i dopune;
- Program rada;
- Donosi financijski plan i usvaja završni račun;
- Odlučuje o udruživanju s drugim vijećima odnosno formiraju koordinacije;
- Odlučuje o drugim pitanjima od značaja za rad Vijeća utvrđenim Statutom.

Vijeće surađuje s jedinicom lokalne samouprave za područje koje je Vijeće osnovano i ima pravo zahtijevati od jedinice, da ih obavijesti o svim onim radnjama koje su usmjerene pripadnicima nacionalnih manjina. Financijski plan i završni račun donosi se na prijedlog Komisije za financijska pitanja.

Članak 14.

Predsjednik Vijeća osigurava pravilan i zakoniti rad Vijeća.

Predsjednik Vijeća:

- zastupa Vijeće i predsjedava sjednicama Vijeća,
- saziva sjednice Vijeća i predlaže dnevni red;
- provodi odluke Vijeća;
- brine o postupku donošenja te utvrđuje pročišćeni tekst općih i drugih akata;
- usklađuje suradnju sa vijećima drugih nacionalnih manjina na području djelovanja Vijeća;
- potpisuje opće i druge akte koje donosi Vijeće;
- potpisuje financijske dokumente i nalogodavac je financijskog plana Vijeća;
- odobrava, vodeći računa o raspoloživim sredstvima, putovanja vijećnika u funkciji predstavljanja Vijeća u zemlji i inozemstvu;
- podnosi zahtjev za osiguranje sredstava za rad Vijeća;
- brine o zaštiti prava i o ispunjavanju dužnosti vijećnika;
- brine o javnosti rada Vijeća i određuje koji se dokumenti i podaci smatraju tajnima;
- brine o vođenju dokumentacije o radu i čuvanju arhive Vijeća;
- brine o vođenju, verifikaciji i čuvanju zapisnika sjednica Vijeća;
- predsjednik obavlja i druge poslove određene zakonom, ovim Statutom ili drugim aktima Vijeća.

Vijeće na jednak način izabire i osobu koja će zamjenjivati predsjednika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti te obavlja druge poslove po ovlasti predsjednika.

Predsjednik Vijeća može se razriješiti na prijedlog najmanje 1/3 svih članova vijeća.

Kada Vijeće razriješi predsjednika vijeća njegove poslove do izbora novog predsjednika obavlja zamjenik.

Članak 15.

Članovi Vijeća nacionalne manjine svoje dužnosti obavljaju na dragovoljnoj osnovi i s pažnjom dobrog gospodara.

Članak 16.

Vijeće je dužno izabrati novog predsjednika u roku 30 dana od dana donošenja odluke o razrješenju.

Ukoliko vijeće ne izabere predsjednika u roku iz stavka 1. ovog članka, o nastaloj situaciji obavijestiti će savjet za nacionalne manjine.

Članak 17.

Članovi vijeća iz sredstava vijeća mogu primati samo naknadu troškova koje su imali u obavljanju poslova za Vijeće i nagradu za mjesečno ili neko drugo razdoblje ako to odobri i do visine koju odobri ministar nadležan za poslove opće uprave.

Članak 18.

Imovinu čine prihodi koje Vijeće ostvaruje od;

- dotacija,
- poklona,
- nasljedstva,
- dotacija iz državnog proračuna,
- dotacija iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na području koje Vijeće djeluje
- sredstava dobivenih od međunarodnih organizacija koje podupiru rad Vijeća
- ostali prihodi sukladno Zakonu o udrugama.

Sredstva se mogu koristiti samo za djelatnost i poslove od značaja za nacionalnu manjinu utvrđene programu rada Vijeća nacionalne manjine.

Članak 19.

Vijeće upravlja imovinom u skladu s propisima o materijalnom i financijskom poslovanju neprofitnih organizacija.

Svi prihodi i rashodi određuju se financijskim planom koje se donosi za jednu kalendarsku godinu i vrijedi za godinu za koju je donesen.

Po završetku godine za koju je donesen financijski plan sastavlja se završni račun.

Predsjednik Vijeća ima naredbodavno pravo u raspolaganju s imovinom Vijeća.

IV. STATUT I DRUGI OPĆI AKTI**Članak 20.**

Statut je temeljni opći akt Vijeća i svi drugi opći akti moraju biti u skladu s odredbama Statuta.

Tumačenje odredaba Statuta daje Vijeće.

Sva pitanja koja nisu uređena Statutom uređuju se Poslovníkom vijeća.

Članak 21.

Statut, financijski plan i završni račun Vijeća talijanske nacionalne manjine objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne ili područne (

regionalne) samouprave za čije je područje osnovano

Članak 22.

Statut stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Požeško-slavonskom službenom glasniku „,

U Ploštinama, 5. veljače 2016.

**Predsjednik Vijeća
Antun Bruneta, v.r.**

Na temelju članka 27. stavka 1. Zakona o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“ br. 155/02., 47/10., 80/10., 93/11.) i članka 6. Zakona o registru Vijeća, koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, Vijeća češke nacionalne manjine Požeško-slavonske županije na sjednici održanoj 30. ožujka 2015. godine donosi

STATUT

VIJEĆA ČEŠKE NACIONALNE MANJINE POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim statutom Vijeće češke nacionalne manjine Požeško-slavonske županije (u daljnjem tekstu: Vijeće) određuje: naziv i oznake, sjedišta i područje djelovanja, djelatnosti kojima se bavi i način rada, radna tijela koja ga zastupaju (sastav, izbor, opoziv, ovlasti) i način odlučivanja, posjedovanja imovine (stjecanje i raspolaganje) te druga pitanja od interesa Vijeća.

Članak 2.

Naziv Vijeća je: Vijeće češke nacionalne manjine Požeško-slavonske županije, a skraćeni naziv je Vijeće ČNM PSŽ, na češkom jeziku naziv je: Rada české nacionalni menšiny Požežsko-slavonškého županství i skraćeni naziv: Rada ČNM PSŽ.

Vijeće ima pečat koji je okruglog oblika promjera 35 milimetara s obodno ispisanim nazivom na hrvatskom i češkom jeziku i sjedištem u sredini.

Sjedište Vijeća je u Prekopakri, Ante Starčevića 30, 34550 Pakrac.

Vijeće djeluje na području Požeško-slavonske županije.

Članak 3.

Vijeće je organizacijski oblik češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj posredstvom kojega se iz proračunskih sredstava može pomagati programe amatera koji su pretpostavka za političku i kulturnu autonomiju deklariranih pripadnika dotične manjine. Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina je osnovano Vijeće radi ostvarivanja i zaštite prava i sloboda manjina koje sudjeluju u javnom životu Republike Hrvatske.

Članak 4.

Vijeće, radi boljeg ostvarivanja interesa pripadnika češke nacionalne manjine, može pristupiti koordinaciji vijeća nacionalne manjine kao i interesa koordinacije vijeća drugih manjina.

Članak 5.

Članovi Vijeća imaju prava i obveze:

- da biraju i budu birani u tijelima Vijeća;
- da doprinose Vijeću i budu obaviješteni o njegovu radu;
- da se pridržavaju statuta i ostalih akata Vijeća;
- da doprinose ugledu Vijeća i Čeha koje zastupaju.

II. ULOGA VIJEĆA

Članak 6.

Vijeće ima za cilj obavljati djelatnosti zaštite i promicanja interesa pripadnika češke nacionalne manjine u skladu s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u RH.

Prema ovom zakonu se zakonodavac obvezuje štiti prava nacionalnih manjina i financirati ponuđene programe koji su od interesa manjine. Ciljevi iz stavke 1. se ostvaruju:

- predlaganjem mjera i donošenjem općih akata za unaprjeđenje položaja češke manjine kod tijela jedinica lokalne samouprave,
- isticanjem kandidata za sudjelovanje u radu tijela državne i uprave i lokalne samouprave,
- raspravljanje o odlukama radnih tijela zajednice i obavještanjem predstavničkih tijela,
- organiziranjem savjetovanja i drugih oblika djelovanja,
- predlaganjem i poduzimanjem socijalnih, gospodarskih i drugih mjera za područja nastanjena češkom manjinom,
- sudjelovanjem u medijima i sredstvima informiranja na području koje pokriva Vijeće,
- suradnjom i kontaktiranjem čeških i drugih

međunarodnih organizacija i institucija posredstvom koordinacije,
 - uključivanjem ostalih mehanizama u zaštitu manjinskih interesa sukladno propisima.

III. JAVNOSTRADA

Članak 7.

Djelovanje Vijeća je javno.

Vijećnici imaju neposredno pravo sudjelovati na sjednicama i ravnopravno pregledati i donositi odluke. Imaju i mogućnost dobivanja pravodobnih i istinitih informacija.

Predstavnici sredstava javnog informiranja mogu prisustvovati sjednicama Vijeća.

Vijeće, u skladu s mogućnostima, može izdavati svoje glasilo, periodične publikacije, biltene, koristiti web stranice i slično.

IV. TIJELA VIJEĆA

Članak 8.

Tijela Vijeća su:

- predsjednik Vijeća
- zamjenik predsjednika Vijeća
- prema potrebi se mogu oblikovati:
- predsjedništvo Vijeća, administrator Vijeća, odbor za financije, odbor za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina,
- odbor za suradnju s češkim udrugama i institucijama, ostala tijela.

Članak 9.

Predsjednik i zamjenik Vijeća biraju se tajnim glasovanjem.

Ako se biraju druga radna tijela Vijeća onda glasovanje može biti i javno. Biraju se i razrješavaju natpolovičnom većinom svih članova Vijeća.

Članak 10.

Vijeće saziva predsjednik. Poziv članovi Vijeća moraju dobiti najmanje sedam dana prije održavanja sjednice. Poziv obvezno sadržava mjesto i vrijeme održavanja sjednice s prijedlogom dnevnog reda i materijalima po točkama dnevnog reda.

Predsjednik može iznimno, kada se radi o hitnosti, sazvati i tzv. telefonsku sjednicu ali se donesena odluka obznanjuje i saopćava na prvoj narednoj sjednici Vijeća.

Članak 11.

O sjednici Vijeća i njegovim radnim tijelima vodi

se zapisnik i evidencija prisutnih vijećnika. Zapisnik s prethodne sjednice Vijeća daje se vijećnicima na usvajanje.

Zapisnik potpisuje predsjedavajući sjednici i zapisničar.

Članak 12.

Sjednice Vijeća se održavaju prema potrebi, a najmanje jednom u 6 mjeseci.

Najmanje 1/3 članova Vijeća ima pravo pisanim putem tražiti od predsjednika sazivanje sjednice. Ukoliko predsjednik ne opravda zahtjev i ne sazove sjednicu, nezadovoljni vijećnici mogu sačiniti peticiju od najmanje 1/3 od ukupnog broja vijećnika i sazvati sjednicu Vijeća. Odluka o sazivanju sjednice od strane vijećnika mora biti obrazložena i u privitku poziva.

Članak 13.

Sjednici Vijeća koju su sazvali članovi Vijeća se mora odazvati natpolovična većina svih vijećnika da bi donesene odluke bile pravovaljane. Na njoj se može donijeti i odluka o razrješanju dužnosti predsjednika s natpolovičnom većinom od ukupnog broja vijećnika. Sjednicom predsjedava predsjednik Vijeća ili njegov zamjenik. Ukoliko oni nisu prisutni ili voljni, sjednicom predsjedava organizator peticije potpisan na pozivu ili član kojega se za to izabere od većine prisutnih članova. Ukoliko sjednici ne pristupi natpolovična većina, voditelj saziva novu sjednicu u roku od tri dana. Ako se u roku od 30 dana ne izabere predsjednik vijeća, o nastaloj situaciji se obavještava Savjet za nacionalne manjine Vlade RH.

Članak 14.

Vijeće donosi:

- Statut Vijeća i njegove izmjene i dopune, kao i poslovnik o radu Vijeća,
 - program rada i financijski plan,
 - odluke o udruživanju ili osnivanju koordinacije.
- Usvaja izvještaj o radu i završni račun Vijeća. Sve dokumente iz prethodnog stavka Vijeće donosi većinom glasova svih članova. Vijeće surađuje s Požeško-slavonskom županijom i ima pravo od nje zahtijevati da ga obavijesti o radnjama koje su usmjerene prema pripadnicima manjina.

Članak 15.

Predsjednik je dužan osigurati rad Vijeća u skladu s ovim statutom i zakonskim propisima. Predsjednik Vijeća:

- zastupa Vijeće
 - saziva i vodi sjednice Vijeća, te predlaže dnevni red,
 - dužan je provoditi odluke Vijeća,
- U slučaju odsutnosti ili spriječenosti, predsjednika zamjenjuje zamjenik ili osoba koju izabere Vijeće natpolovičnom većinom prisutnih.

Članak 16.

Članovi Vijeća svoje dužnosti obavljaju na dragovoljnoj osnovi. Za pojedine stručne poslove može se angažirati osoba s kojom se sklapa ugovor o djelu.

Članovi Vijeća iz sredstava Vijeća mogu primati samo naknadu troškova koje su imali u obavljanju poslova za Vijeće.

Nagradu mogu dobiti za mjesečno ili neko drugo razdoblje ako to odobri i do visine koju odobri ministar nadležan za poslove opće uprave.

V. IMOVINA VIJEĆA

Članak 17.

Imovinu Vijeća čine prihodi ostvareni od:

- dotacija iz državnog proračuna,
- dotacija od Požeško-slavonske županije,
- dotacija od inozemnih i tuzemnih organizacija,
- poklona, nasljedstva i ostalih prihoda sukladno zakonu.

Članak 18.

Sredstva se mogu koristiti za aktivnosti predviđene programom rada Vijeća s pažnjom dobrog gospodara.

Vijeće upravlja imovinom u skladu s propisima o materijalnom i financijskom poslovanju neprofitnih organizacija.

Svi prihodi i rashodi se planiraju i vrijede za dotičnu kalendarsku godinu.

Po završetku godine se radi završni obračun s izvješćima o izvršenju planiranog programa rada.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Statut Vijeća je temeljni opći akt i svi ostali akti moraju biti usklađeni s odredbama statuta. Pitanja koja nisu obuhvaćena statutom reguliraju se Poslovníkom o radu Vijeća, odnosno odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o pravima nacionalnih manjina.

Članak 20.

Statut, kao i ostali temeljni akti Vijeća objavljuju se u službenom glasilu jedinice područne (regionalne) samouprave.

Članak 21.

Ovaj statut stupa na snagu danom donošenja a statut Vijeća od 29.05.2014. godine prestaje važiti.

Prekopakra, 30. ožujka 2015.

**Predsjednik Vijeća češke nacionalne manjine
Požeško-slavonske županije**
Mirko Vazler, v.r.

